The First Telugu Bi-Weekly in Andhra Desa and the only Telugu Newspaper for H.E.H. The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD-DN: Thursday 1-7-1935

103202 ప్రతి సోమ, గురువారములందు ప్రకటింపబడును

సంపుటము ౧౦ | తూపుబజారు, హైదరాబాదు (దక్కన్) | సం॥ చందా
సంచిక ౧౬ | శ్రీ యువనామ సం॥ ఆషాఢ శు॥ ౧ సోమవారము | ౬ రూపాయిలు

సోషలిజం

లేక

సామ్యవాదము

[వెల్లూరి మాణిక్యారావుగారు
యువజనాంధ్రసంఘం]

Exploitation

capitalists

Church

పాల్కురికి సోమనారాధ్యుఁడు నిజాంరాష్ట్రాంధ్ర కవియా?

విద్వాన్ కంభంపాటి అప్పన్నశాస్త్రిగారు

(ఆం. సా. ప. మండలి, ఓరుగల్లు)

పైశని, నిజాంరాష్ట్రాంధ్రకవుల విశ్వసింపవలసిన యంశములను గమనింపఁ ప్రార్థితులు.

పాల్కురికి సోమనాథుని గూర్చి బసవపురాణ పీఠికలో శ్రీవేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారిట్లు వ్రాసియున్నారు.

"సోమనాథుని యింటిపేరు పాల్కురికి, పాల్కుకురికి, పాలకురికి, పాలకిరికి అని నానారూపములు గానవచ్చుచున్నవి. యాతఁడు నివసించిన గ్రామము పాల్కురికి యగును. అన్నవాదకోలాహలుఁడు సోమనాథుని పేరనే, సోమనాథలింగా యను సంబోధనముతో సీసశతకము రచియించిన శైవకవి యీతఁడు పాల్కురికి గ్రామవాస్తవ్యుఁడని చెప్పెను. పాల్కురికి గ్రామము నేటి నైజాము రాష్ట్రమున ఓరుగల్లునుండి తమ్మిని గలదట! సోమనాథుఁడు సిద్ధినొందినపిదప నాతని సమాధిపై సోమనాథలింగమని శివలింగము ప్రతిష్ఠితమయ్యెనని కొందఱందురు. పాల్కురికిలో సోమనాథలింగముగల దేవాలయ మదియు సోమనాథుని యవంతరమూర్తిని సమాధియు ప్రతిష్ఠితమయ్యెనని దట్టవిశ్వాసము గాదు. కర్ణాటదేశమున శివగంగా క్షేత్రము చేరువనున్న కలికెవను గ్రామమున నాతఁడు సమాధిస్థితుఁడయ్యెను. పిడుపర్తి బసవన బసవపురాణము, కర్ణాటకవిచరిత్రము మొదలగు గ్రంథములు యీవిషయమును సాధ్ధాంతము చేయుచున్నవి."

సోమనాథుని జన్మస్థలము గూర్చి కర్ణాట చరిత్రము ఇంగ్లీషులో వ్రాసిన రైసు పండితుఁడిట్లు వ్రాసెను.

"Palukuriki Soma (C1195) was a learned scholar born at Palkurki in the Godavari District. After defeating Vyshnanava Sastris there, he removed to Kalleya in the Kaneres country etc"

"పాల్కురికి సోమనార్యుఁడు కి. శ. ౧౧౯౫ ప్రాంతమందుండిన గ్రంథకర్త. గోదావరిజిల్లాలోని పాలకురికి గ్రామమున జన్మించినాఁడు. అచటఁ గల వైష్ణవపండితులనోడించి కన్నడదేశములోని కల్లియ గ్రామమునకు చేరినాఁడు etc" అని రైసు యింగ్లీషున వ్రాసినదానిని తెనిగించినారు. కి. శే. జయంతి రామయ్యపంతులుగారు శాసనశిల్పముల చరిత్రమునందును యింగ్లీషు వాక్యము నుదాహరించినను గాదావరి గ్రామమునుపేర్కొనుట యెట్లో [illegible] ప్రతేయము గాని కలియుగ గ్రామము నను పేర్కొనుట ప్రాయికముగా సాక్ష్యము వారిదగును.

ఇట్లుండగా సోమనాథుఁడు నిజాంరాష్ట్రవాసుఁడని శ్రీశేషాద్రిరమణకవులు పలువాక్యములు వ్రాయుటయు గలదు. వరంగల్లు జిల్లాలోని పాలకుర్తి యను గ్రామమునందే పుట్టియుండవచ్చును. ఓరుగంటికి నాలుగామడల దూరములో పాలకుర్తి యను నొక గ్రామమున్నది. అచ్చట సోమనారాధ్యుని సమాధియు సోమనాథలింగమును, దానికొక గుడి యున్నదని శేషాద్రిరమణకవులు తెలిపిరి. కాని "పాలకుర్తి" పాలకురికి గా తెలుగు నెట్లు మారును? కాదు. వారి కేవలమగు రచనవలనను తెలుగు ప్రభాకరశాస్త్రిగారు "పాల్కురికి గ్రామము నైజాము రాష్ట్రమున గలదట!" అని వ్రాసి యుండుటను ఆంధ్రకవుల చరిత్రకారులు సోమనాథుని నెలవు నిజాంరాష్ట్రమని నమ్మవచ్చునని కొందఱు నాతో చెప్పిరి. పాలకుర్తి యను గ్రామము వేర్వేఱు దేశములలో నున్నదని తెలియవచ్చుట వీరి నమ్మకమును సడలింపగలదు. ఇది యిట్లు

మొదటిపేజి తరువాయి

దైవసాహాయ్యము కల్పించవలదా యను ఎన్నియో ప్రశ్నలు బుద్ధిలో దయినాయుము. వీటినన్నిఁటిని మించగల అవ్యక్తపు నీయాసరకనిని చినకే ఎందరో సుకృతాత్ములు, తత్త్వవేత్తలు వారి తపోబలముచే ధ్యానము చేసిన వీనికి సత్యవిషయము సమకూర్చిరి. మానవుని సంపదయు నారాయణ ఋషి తన్మయులై నుండునని కృష్ణ జెప్పెను.

నాలాంటి మీకు స్వర్గమొదలు శేషించరకు మానవుడు చేసినకృషి, దాటించినధనము, విద్యావిల్లలిభ్యము పొందినమానవుల పర్వతిదిద్దుకులుగాను కానిఏపుడే మానవసంస్కారము నారాయణమిది యొక్క నైతిక ప్రభావము ఎంత సహాయపడ్డదోయని, ఒకపూర్తి మానవసంస్కారమును స్థాపింపగలదని (సశేషము)

(తెలుగు ద్విపద)

ఫాల్గుణములోనే వసంతచిహ్నము లెందువల్ల

పంచాంగకర్తలకు సూచన

(పప్పుల, కొప్పూరు ధరణిశాస్త్రిగారు)

శాలివాహనుడు నవపేరళకారంభము చేయుకాలమున భగోళమందలి వసంతవిషువత్ స్థానమును గనిపెట్టి శ్రీగణిత మను సిద్ధాంతగ్రంథము చేర్పరచెను. అటులే వరాహమిహిరుఁడు వసంతవిషువత్సుగ్గ నక్షత్రమాలికను అశ్వినితో మొదలిడి చైత్రశు॥ నాడు వసంతఋతువు ప్రారంభించెను. ఇప్పటికి శాలివాహనశకం ౧౮౬౫ వరాహమిహిరునికాలము దరిదాపు ౧౫౦౦ సంవత్సరముల క్రితము జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలు పిననుసరించియే కొన్ని విషయములు విచారింతము.

ధ్రువనక్షత్రమునకు సూటిగ భగోళము మధ్యనుండి రెండుసమభాగములచేయుచున్న భగోళమధ్య రేఖయందును, సూర్యసంచారమార్గమగు నక్షత్రాత్మక రాశిచక్రమును రెండుచోట్లకలిసి స్థలములకు వసంతశరత్ విషువములని పేరు.

ఆకమ్యాక్రమము వలయముగ తిరుగుచుండుటచే వసంతవిషువత్ స్థానము నక్షత్రములగల ద్వాదశరాశిచక్రమునందు ౫౩—౬౦—భాగముల (డిగ్రీ) యందుగల సంవత్సరమునకు ౧౦౦౦౦ సంవత్సరములకు ౩౬౦ భాగములు (డిగ్రీలు) గల రాశిచక్రమును ఒకపర్యాయము వెనుకకు తిరిగివచ్చును అనగా ౭౨ సంవత్సరములకు ఒకభాగము (డిగ్రీ) చొప్పున రాశిచక్రమునందు వెనుకకు జరుగును. ఈక్రమముగ ఋతువులు నక్షత్రముల రెండుసెలలు వెనుకబడినవి.

శాలివాహనుడు పరిగణన ననుసరించియే విషువద్బిందువు అశ్వినినక్షత్రమందు తొమ్మిదిభాగలదూరముగదచి రేవతిసమీపమందుండినపుడు నవపేరళకు స్థాపించి ఆగణితమను సిద్ధాంతమందు రవ్యాదిగ్రహములకు పరక్రాంతమును ఏర్పరచి పూర్తిచేసెను. పిమ్మటను ఈ సంవత్సరములవరకు వాయనాంశము విషువద్బిందువుపూర్తిగా రేవత్యంతమువరకు జరిగి సంవత్సరారంభము చైత్రారంభమేర్పరచెను.

వరాహమిహిరునికాలము ఇప్పటికి ౧౫౦౦ సంవత్సరములని తెలిసియున్నది ౨౧ భాగములు చొప్పున వసంతవిషువత్ ఇప్పుడు రేవతిని దాటి ౨౧ భాగలు వెనుకకు వచ్చినది. అనగా విషువత్సంక్రాంతి ఫాల్గుణమునందే జరుగుచున్నది. వసంతకాలప్రవృత్తి ఫాల్గుణమునందే గనబడుచున్నది. కొన్ని పద్యములలో చెప్పిన ఋతువులు విచారించి విషువత్ బిందువు ప్రయాణకాలమును తెలుసుకొని వసంతోదయకాలమును మాసవసంవత్సరాదిమాస్యచేయవలెను.

అటులే శాలివాహనుని యుగతిథియందలి రవ్యాదిగ్రహ పక్షకోణములను సవరింపవలెను. ఏలనగా యుగతిథియందు [illegible] ౧౦౦౦ సంవత్సరములకు [illegible] ౨౦౦ ౦౦ సంవత్సరములనుండి [illegible]

ప్పుడు ఫాల్గుణమాసమందే గ్రామము గావచ్చుచున్నది గాపనికాలిమాసమున గ్రంథములోని యంశములుచర్చించి సవరింపదగియున్నవి.

ప్రాచీనకాలమందార్యులకేక పర్యాయము తిథినిరూపణ ఏర్పరిచి జ్యోతిషమును సంస్కరింపవలసిన గ్రంథములయందు గానవచ్చుచున్నది. ఓకప్పుడు కరణి యందును త్రేతాయుగము కృత్తికయందును, మృగశీర్షలోను, పునర్వసులోను విషువత్ఝుండెనట ప్రమాణములున్నవి.

(సశేషము)

క్వెటా భూకంపముచే సంస్కరణ ప్రచారకులకు కలిగిన సదవకాశము

—గాంధి మహాత్ముఁడు

"క్వెటాలో నొకకుటుంబమున ఒకయువకుడు గతించెను. అతని వయసుగల అతని భార్య. ఆమెప్రతిన రెండుసెలల శిశువు, పదునెనిమిదేండ్ల మరిది మిగుల గలసి నివసించుచుండిరి. భూకంపములో నాయువకుడు, శిశువు మరణించిరి. ఆమె యెట్లో బయటబడినది. ఆమె కాలికి తెబ్బతగిలినదిగాని ఎముకవిరుగలేదు. ఆమె దాదాపు చాలదూరపు బంధువులతో నున్నది. నేనామెను తలిదండ్రులను విచారించితిని. ఆమెకు మరలపెండ్లి చేసిన బాగుండునని నేను సూచించగా ఆకుటుంబము వారు సమ్మతించిరి. గాని మరిదిదరంగీకరింపలేదు. ఈ భూకంపములో నామెపెనిమిటి చనిపోయినందున నామెను తనకప్పగించుట తగునని ఒకమిత్రుఁడు నాకు వ్రాసెను.

వితంతువులకుమరల వివాహము చేయుటకొఱకు ప్రాయము వచ్చువరకుండవలెను. ఇచటకు బాల్యవివాహములకు, అనుభవము లేనివారికి నేను వివాహములకు సంఘ వ్యతిరేకముగాను. భార్యనష్టమొందినపిమ్మట మరియొక స్త్రీని పెండ్లియాడుటకు పురుషునకెట్టి హక్కుగలదో భర్త చనిపోయినపిమ్మట మరియొకపురుషుని పెండ్లియాడుటకు స్త్రీకిగూడనట్టి హక్కు గలదని నేనునేక వాదములు చెప్పియున్నాను. భర్త పోయిన స్త్రీ సంపూర్ణ వైరాగ్యముతో బుద్ధిపూర్వకముగా బ్రహ్మచర్యమువలంబించుటకోసెను. హిందూమతమునందు ఆమె చాలా గౌరవింపబడును. కాని వివాహమగు కోరిక స్త్రీని వివాహము చేసుకుండునట్లు నిరోధించుట మహాపరాధము.

ఈ వితంతువుమరల వివాహమాడినచో ప్రజలామెను నిందచేయరు. చాలమందియువకులు బంధువులవిరోధమునకంటె లోకనిందకే మిక్కిలి భయపడుదురు. ఈ రెండును లేకుండినచో వితంతువులైన యువతులు నిరాకరించకపోవుదురు. తమబంధువులను సంఘమును పునర్వివాహము చేసికొనుటకు సమ్మతింపజేయగలరు. కొంతవఱకు వారి పురుషులు భర్తను, బిడ్డను, సకలబంధువులను గోల్పోయిన యీ యువతి వంటి స్త్రీలు మరల వివాహము చేసికొనునట్లు బంధుమిత్రులందరును బాగుగా ప్రోత్సాహ పరచవలెను. తగినవరుని చూచి వివాహము చేయవలెను. అటులవివాహము చేసికొనిన వారిని ప్రజలు వెలివేయకూడదు. ఏవిధముగా చూడకూడదు. అప్పుడే కాలముతో ఆస్త్రీ అబంధువులలో, అందరితో కలిసి మెలసి సుఖముగా జీవించుటకు వీలుకలుగును. వారి సంఘములు ఏమనుకొనినను వారు సంతోషముగా జీవించుటకు అవకాశము కల్పించవలెను. ఒకవితంతువుకు వివాహము జరిగినచో దానినిగూర్చి బాగుగా పత్రికలలో ప్రకటించవలెను. ఇట్లు జరిగినచే గాని యిట్టిభాగ్యశీలురు బాగుపడరు. క్వెటా భూకంపమువలన మనకొక గొప్ప అవకాశము కలిగినది. కొన్ని భూకంపములో వితంతువులైన స్త్రీల పునర్వివాహమును గూర్చి ప్రచారము చేయుటకు తగిన సమయము. ఇప్పుడు జరిగినచో మిక్కిలి హితమైనది. సంఘ సంస్కర్తలు తమశక్తికొలది ఈ సందర్భమున కృషిచేయవలెను. వితంతువులకు వివాహములు జరిగినచో, వితంతువివాహములుకూడ సంప్రదాయములోనికి వచ్చును. ఆత్రుతచే స్వార్థపరులు మోసగించకుండ జాగ్రత్తపడవలెను. ధర్మబుద్ధితో వివాహము చేసికొనుటకు అంగీకరించినవారిని సంఘము సన్మానించవలెను. కటిక మూఢ్యాంధ్రము మందిరము.

(హరిజన్)

జాబులు

బాలబ్రహ్మేశ్వర దేవాలయము

విచారణను కమిటీపరముచేయుటకు సూచన

మ. రా. గోలకొండపత్రిక సంపాదకునకు:—

మహాశయా,

మీయొక్క ౩-౧౧-౩౬ తేదీపత్రిక ౩వపేజీలో ౨వ కాలంలో ప్రకటించబడిన అలంపూరు బాలబ్రహ్మేశ్వర దేవస్థాన విచారమును చదివితిని.

అలంపూరు బాలబ్రహ్మేశ్వర దేవస్థానం పురాతన, పురాణప్రసిద్ధమయిన కాశీక్షేత్రమునకంటె ఒక గింజ తూకం జాస్తి మహాత్మ్యకలదని మహాత్ములైన మాధవస్వామి గారు ప్రమాణంగా చాటించియున్నారు.

ఈఅలంపూరు సీమయందు గొప్పమతంపనిగా వచ్చి యీ ప్రసిద్ధ బాలబ్రహ్మేశ్వరదేవాలయములో నుండు చర్చిదశాలలో ఒక నెలరోజులుగా మకాంచేసియున్నాను. తమపత్రికలో ప్రకటించినప్రకారం సంసారకమేతమయిన విరింతువులు, ధాయంగా వాసములుగానుండువారు, యిక్కడలేరు. ధర్మశాలలు ఖాళీగానున్నవి. యాత్రికుల భోజనసౌకర్యములకుగాను తెరచియేయున్నారు. యాత్రకువచ్చిన ప్రజలు కోయిలా కపాలకారం, మహామహాత్ముగలిగిన క్షేత్రపాలక దేవతల దర్శనము మొదలుగాగల సేవలను కుటుంబసమేతముగా వచ్చిపోవుచున్నారే గాని గృహాధిపతులు యేర్పాట్లుచేసుకొని నివసించువారెవ్వరులేరు. కొన్ని దేవస్థానములు పాడుపడిఉండునది నిశ్చయము. బాలబ్రహ్మేశ్వర, శ్రీజోగుళాంబ, పార్వతీదే. వస్త్ర దేవ్యాదుల పూజలకుగాను అంబళ్లవాండ్లు బ్రాహ్మణులకు వినా ముదలుజరిగి, సర్వాలలో మొక్కుబడులు జరుగుచున్నవని వింటిని: ఇప్పుడు బ్రాహ్మలు దేవస్థానంయొక్క పూజలు, అభిషేకములు ప్రతిదినం త్రికాలముల యందు బహుయోగ్యముగానున్నది.

ప్రస్తుతంలో పూజలుజరుపు బ్రహ్మశ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్యగారు దేవబ్రాహ్మణ పూజార్హకలుగలవారు. వేదోక్త, పురాణోక్తముగా, మంత్రోచ్చారణములతో రుద్రాభిషేకములు, సహస్రనామ బిల్వార్చనలు, సహస్రనామ కుంకుమార్చనలు, ... అఖండములు దేవస్థానమునిండా శోభాయమానముగానున్నవి. శివరాత్రికి ఉత్సవము, చాముండేశ్వర సుబ్రహ్మణ్యాది దేవతలకు దీపారాధన అష్టవిధ మూపదీపనైవేద్య షోడశోపచారములతో పూజలు ... జరుగుచున్నవి. యాత్రికులకు ప్రసాదములు పెట్టుచున్నారు. బ్రాహ్మణయాత్రికులుగా వచ్చినవారికిని, పరదేశీయులకును, అన్నోదకములు భక్తిశ్రద్ధలతో యాదిపోల సుబ్రహ్మణ్యం యిచ్చుచున్నారు. యాత్రికుల యాకాలములో వచ్చినా దేవతలదర్శనములు, ఫలపుష్పములు, అభిషేకపూజలు ... విరివిగా జరుపుచున్నారు. యాత్రికులకు యీబాలసుబ్రహ్మణ్యగారివలన యేలాటి తొందరలు జరుగుటలేదు.

దేవాలయపు పుష్కలముగా స్వామివారి జమీనులు యున్నా పెట్టియున్నారు: వివాదములు ఫయిసలాగ వరకు జమీనులు పూర్తిగా అక్వలు చేసియున్నారని వింటిని.

ఈ బాలబ్రహ్మేశ్వర ఆలయములో శిథిలమయిన స్థలములుండా పూజారులు శ్రద్ధతీసికొని మనోహరముగా చలువరాళ్లు పరిపించియున్నారు, అనేక రిపేరీలు చేయుచున్నారు. చూచువారలకు నిండాసంతోషంకలుగుచున్నది. యిదివరలో యీబాలబ్రహ్మేశ్వరస్వామి దర్శనార్థముగా వెంకటయ్యపంతులు యిక్కడకువచ్చియుండిరని, అప్పుడిలోజరుగుచుండు పూజలకు యిప్పుడు జరుగుపూజల యేర్పాటుకు నిండావ్యత్యాసముగానుంటూండనేగాక యిప్పటి యేర్పాట్లుబహుతృప్తికరముగానుంటున్నవి.

ఈదేవస్థానంయొక్క సేవాపూజలు యీసైజాంప్టేటు ... దేవస్థాన ... యేర్పాట్లు నమస్కరించినవారు యేర్పాటుచేయుదురనిండా బాగుగానుండును.

దేవస్థానంకప్పుడు ఇనాందారుల ఆదాయమును యీయుబారు స్వాధీనముచేసికొని గురు దేవతా, రాజభక్తిప్రజలవిశ్వాసముగలిగిన ఒకబ్రాహ్మణోత్తముని వల్లను మెంబర్లను ప్రాంతీయులు యేర్పాటుచేసి నిత్యాభిషేకములు పూజలువర్ధిల్లుటకు నలుగురునైజామ్ గవర్నమెంటువారిని ప్రార్థన ... మహాయోగ్యమార్గమనిచెప్పుదును.

అర్. వి. ... స్వామి

... బాలబ్రహ్మేశ్వర ... పేటలు.

శ్రీశారదాసంగీత బోధనాలయము, కర్నూలు

"పరోపకారంపుణ్యాయ" యను వాక్యమునకనుగుణముగ నడిచిన బ్రహ్మశ్రీ కవిరామచంద్రశర్మగారి ప్రయత్నములు ... స్వతంత్రవిద్యాలయసంగీతశాల నెలకొల్పి ఒక్కొరాయుల నిమిత్తము కర్నూలుకూడ వృద్ధిగావించినారు. ఇందు శ్రీ బాలరుకు ... సంగీతము నేర్పుటయేగాక అన్నపానాదులనిచ్చి విద్యాభ్యాసముగావించిరి. విద్యగలిగినందున ఫలసిద్ధి. పయివారలవలనవృద్ధి కలుగునట్లు ... సంగీతమునందు ... పాఠశాలలు లేకపోవుటచే ... బ్రహ్మశ్రీ కవిరామచంద్రశర్మగారు ... సామాన్యముగ ... అవసరమగు ... వారు ... ఈ పుట్టినిల్లు బోధవారికి అద్వితీయమ పయిచెప్పునిరాడంబరజీవి. ప్రేమపూర్వకముగ నిచ్చాపుడు శాంతమూర్తి శ్రీ కవిరామచంద్రశాస్త్రి ... సంగీతము ... వైరాగ్యపరము ... ... పాఠశాలను ... అందరును సహాయ్యపడవలెను గాక!

ఇట్లు

బాలకవి అనుమల్ల మల్లికార్జునశర్మ

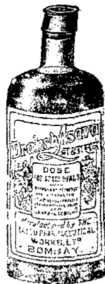
ము. డి ... శాస్త్రి.

ZANDU Pharmaceutical Works Ltd. Bombay, 23

జాండూవారి సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేదౌషధములకై

అఖిల భారత ఆయుర్వేద ప్రదర్శనములలో సువర్ణపతకములు బహుమానింపబడినవి.

అన్ని రకముల ఔషధములు. గొప్పగా యంత్రములచేత సిద్ధపరుపబడుచున్న ఈ ఔషధములు భారత దేశమందంతటను బహుళముగా వాడబడుచున్నవి.

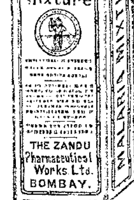
ద్రాక్షాసవము

నరములకు బలమిచ్చు రుచిగలపానీయము. శ్వాసకోశములకు బలమిచ్చి దగ్గు, ఆయాసము, మలబద్ధము, తొలగించును. ప్రేగులయొక్క అలవాటులను తొలగించును.

౧౬ పౌను బి. జి. రు ౨-౦-౦

౧ పౌను బి. జి. రు ౧-౯-౦

౪ పౌను బి. జి. రు ౦-౧౪-౦

మలేరియా మిక్చర్

చలివిడుపు జ్వరములకు గొప్పనివారిణి. కడుపులో జ్వరబిళ్లలను పోగొట్టును, (పతిఖురాకును గుణమివ్వగలదని గ్యారంటీ నిచ్చుచుందుము.)

౧ బుడ్డి బి. జి. ౦-౧౩-౦

వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకము.

కేసరీ జీవన్

దుర్బలుల పాలిటి కల్పవృక్షము వీర్యమును పుష్టిపరచి బలమును, ఉత్సాహమును జేయును. పత్యములేనిమందు. క్షయ మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతనివారిణి.

౧ పౌను బి. జి. రు. ౫-౦-౦; ౪ పౌను బి. జి. రు. ౨-౧౨-౦; ౧/౦ పౌను బి. జి. రు. ౧-౯-౦.

ఏజంట్లు:— డోండే బ్రదర్సు — యస్. కే. బెగ్గి

జ్యోతిష మహోపాధ్యాయ మరియు ఆయుర్వేదశాస్త్రి

రసిడెన్సి — గౌలిగూడచమన్, హైదరాబాదు (దక్కను)

పోలీస్ ఏజంట్లు:— ... ... డి. జె. పారెఖ్ అండ్ కో

జుమ్మామసీద్ వద్ద, సికింద్రాబాదు (దక్కను)

నీమ్ టూథ్ పేస్ట్

దంతములకొఱకు

ఇదియే వేపనూనెచే తయారుచేయబడిన నిజమైన టూథ్ పేస్ట్ ఇది వందలకొలది ఇతరనీమ్‌టూథ్ పేస్టులయొక్క ఆదరణను, విలువను హెచ్చించుచున్నది.

కలకత్తా కెమికల్ కంపెని, లిమిటెడ్

హైదరాబాద్ స్టాకిస్టు:— ఎం. బి. సుబ్బారావు, హనుమాను టేక్డి, హైదరాబాదు.

జిల్లాల వార్తలు

శ్రీశంకరంపేట గ్రంథాలయ ప్రయత్నములు

ఈ గ్రామము మెదకుజిల్లాలో అంతగొప్ప గ్రామముకాకపోయినను బ్రాహ్మణులనేకులుండుటవలనను తత్ప్రాంత గ్రామములకును పట్టణ గ్రామములకును సేవాతత్పరులై విద్యావంతులగు బ్రాహ్మణులు కొందఱున్న శ్రీమంతులను నైజ పద్మశాలియులు ఒక సంవత్సరము క్రితమున గ్రామసభయొనర్చి యీ యూర గ్రంథాలయమొకటిని స్థాపించిరి. అందులో గొందరు హైదరాబాదు నుండి కృష్ణా, గోలకొండ, ఆంధ్ర, త్రిలింగ, ఆంధ్రపత్రిక భారతీ మున్నగు పత్రికలను తెప్పించ నారంభించిరి. కార్యదర్శియగు రాజేశ్వరసిద్ధాంతిగారు చేయు కృషి మిక్కిలి కొనియాడదగినది. వీరి ప్రయత్నమునకు శ్రీపండిత ప్రకాశరావుగారు సహాయపడుచున్నారు.

ఇటీవలనే ఈ గ్రంథాలయముకకు శ్రీనివాస సాహుకారిగారు గ్రంథాలయమునకై నూతనముగ ... పుస్తకముల గ్రంథములను ... ఇటీవల పద్మశాలియవంశ సంభూతులను ... వారి సహాయమత్యవసరము ... సేవసేయుచున్నారు.

ఇట్లు
ఏ. యల్. శాస్త్రి
ఉభయభాషాప్రవీణ (ప్రి.) విద్యార్థి

ఇల్లందుబడికి బ్యాండు దానము!

హైదరాబాదు ... వారము ... ఇల్లందుకు సర్కారి ... పాఠశాలను పరిశీలించిరి. ... బడిపిల్లలు సంగీతము పాడిరి. ... కసరత్తులు చూపించబడెను. ... పాఠశాలకు బ్యాండు ... ౨౦౦ రూపాయలు ... విరాళమిచ్చిరి.

చెట్టుపై వ్రేలాడుచున్న శవ

... జిల్లాలో ... గ్రామమునందు ఒక హైందవుని శవము ... చెట్టుపైన ... వ్రేలాడుచుండెను. ... పోలీసువారు శవమెవ్వరిదని విచారించుచున్నారు.

బీదరులో కూరగాయలంగడి

బీదరులో ఒక కూరగాయలంగడి ... తెరువబడినది ... ప్రారంభించగలరు

ప్రాచీనక శవములు దొరకుట

... జిల్లా ... గ్రామములో ... త్రవ్వుచుండగా ... శవములు ... దొరకినవి.

... వంతెన నిర్మాణము

... వంతెనను ... నిర్మించుటకై ... చేయబడినవి

త్రోవదొంగలు

లాతూరు మరియు ... మధ్యలో ఉండు త్రోవలో దోపిడిదొంగతనములు యెక్కువగుచున్నవి. కొద్దిరోజులుగా నెవ్వరు పోవుటమానివేసినారు. అప్పటినుండియు ఏమియు నేరములు దొంగతనములు జరుగుటలేదు. ఆ దొంగలెవరు మరియు ఎక్కడనున్నారనిగూడ ఎవ్వరికి తెలియదు. కానీ జిల్లా సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు, పోలీసువారు కొందరు దొంగలను పట్టినారనియు, వారలవద్ద కొంతదోపిడి ద్రవ్యము దొరికినదనియు చెప్పిరి. ఆ రోడ్డుపైన ఒక పోలీసు నాకా పెట్టించుటకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి. —బులెటిన్.

శైలూలో మార్కెట్టు కమిటీ

శైలూలో మార్కెట్టు కమిటీయేర్పడినది ... వారికొరకు ... ఏర్పాటు చేసిరి —బులెటిన్.

జాగీరులో మాల్గుజారి మాఫీ

నవాబు ... జంగుబహదరు జాగీరుదారుగారు ... మాల్గుజారి ... మాఫీ ఇచ్చినారు.

హత్య!

లాతూరులో ... అను ఒక స్త్రీతో ... సంబంధము కలిగియుండెననియు, అతడు చంపబడెననియు తెలిసి పోలీసువారు పరిశోధించుచున్నారు. —బులెటిన్

నిర్మల్ లో వసతిగృహములు

నిర్మల్ లో సర్కారి అధికారులకు వసతిగృహములు కట్టించుటకు సర్కారువారు మంజూరి చేసినారు. ... రూపాయలు ... అనుచున్నారు. ఇట్టి పని ఈసంవత్సరములో పూర్తి కాగలదు —బులెటిన్

సుంక శాఖాధికారి గుల్బర్గా దౌరా

సుంకశాఖాధ్యక్షులు గుల్బర్గాకు రాగలరని, యక్కడి వ్యాపారులు మరియు సర్కారి ... ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

పులినిపట్టుట

... మెదకుజిల్లాలోని ఈ గ్రామములో ఒక పులి ఎందరినో చంపినది. ... సాహెబ్ గారు ఆపులిని పట్టిరి —బులెటిన్.

స్థానిక వార్తలు

ప్రభువుగారి రజతోత్సవపు యేర్పాట్లు

పురపాలక సంఘసభ్యులకు శ్రీకృష్ణస్వామి ముదిరాజగారి అధ్యక్షతక్రింద మొజంజాహి మార్కెట్ పురపాలకశాలయందు హాల్లో సభజరిగెను. అధ్యక్షులు సభాలక్ష్యోద్దేశ్యమును తెల్పి ప్రభువుగారి ప్రజలకొరకై పాటుపడిచేసిన పనులు చెప్పినారు. మన ప్రభువుగారి ఇరువది యైదు సంవత్సరాంతపు ఉత్సవము చాలగొప్పగ జరుపుటకు కృషిచేయవలెనని రాజ్యములో రాజుప్రజలసంబంధము తండ్రీకొడుకుల సంబంధమువలె నున్నట్లుగా చూపించవలెనని యుత్సాహపూర్వకముగా నుడివిరి.

దీనితరువాత మౌల్వీ రహీముద్దీన్ సాహెబు, మురళీధర్ గారు ఈ క్రింది తీర్మానములు చేసిరి. వానిని ధర్మరాజగిర్జీ చేసి మురళీధర్ గారును బాలావెంకటగారును బలపరచిరి.

౧. హాల్ యొక్క యధికారులు తమతమ వాడలలో గొప్పగొప్పవారిచేత్తులవార్తిని ఇట్టిసభలు పంపవలయును. ఆ వచ్చేసభలో ఇంకకొందరిని పిలిచి చందాలు వసూలుచేయుట ప్రారంభించవలయును.

౨. ముదిరాజుగారి యుపన్యాసము పూర్తి తెలుగు మరియు హిందీభాషలలో నచ్చువేయించవలయును.

౩. హాల్ లో మూడునాలుగుచోట్ల సభలు ఏర్పాటుచేయవలయును. మరియు ఇట్టికార్యనిర్వాహకులు ఆ సభలను ఏర్పాటుచేసి ౫దినములకన్న ముందే ఇట్టిసభల సంగతులు తెలియచేయవలయును.

క్వెట్టా భూకంపము చందాలు

రఘునాధమల్ వెంకటగారి శ్రీ క్వెట్టా సహాయము నకు పంపబడిన ద్రవ్యము రెండువేలు రైసాయిగారు ఏర్పాటు చేసినకార్యదర్శివద్దకు పంపించిరి.

క్వెట్టా భూకంప సహాయసభ

యువరాణిగారి అధ్యక్షత

౧౧ అగస్టు సాయంత్రం యువరాణిగారి అధ్యక్షత క్రింద లేడీసు అసోసియేషన్ క్లబ్బులో ౫ గంటలకు క్వెట్టా భూకంపబాధితులకు సహాయము చేయుటకై హిందూ, ముస్లిం, ఈసాయి, పార్శీ స్త్రీలసభ ఒకటి జరిగెను. రమారమి ౫౦౦ స్త్రీలు వుండిరి. సభను గురించిన ఏర్పాట్లు చాలమంచిస్థితిలో యుండెను. చిన్నయాడుపిల్లల పోషణ విషయమై కూడ శ్రద్ధగ యేర్పాటు చేయుచుండెను.

రాణిగారు ౫ గంటలకు వచ్చిరి. లేడీ హైదరీగారు మిగత స్త్రీలు వారిని ఎదుర్కొనిరి. అధ్యక్షతకొరకు రాణిగారిని పేర్కొని తరువాత కరతాళధ్వనులమధ్య రాణిగారు అధ్యక్షపీఠ మధిష్ఠించిరి. సభా ఎజెండాలను సభవారము హైదరీపత్నిగారు, మిసెస్ లీసిన్, కోలనివాయుడుగారు, మిసెస్ ఆ ... , డాక్టర్ ఐ. ఎం. బోసు మిసెస్ ..., మిసెస్ ... , మిసెస్ ... గార్లు యుపన్యాసములు చేసిరి. అధ్యక్షురాలు ఉర్దూభాషలో యుపన్యాసము ఇచ్చిరి.

హైదరీపత్నిగారు భూకంపమువలన కలిగిన నష్టములను తెల్పుచు అధ్యక్షతకొరకు రాణిగారే తగినవారని యు, వారు భూతదయ కలవారని యు చెప్పిరి. ధీరవంతుడు ఆమె హృదయములో రెండవవారలకష్టములలో సహాయపడుటకై సహృదయము యుత్పత్తి చేసినవారని చెప్పిరి.

తరువాత రాణిగారు ఈక్రిందివిధముగ యుపన్యసించిరి.

"స్త్రీరత్నములారా, మనము ఇక్కడ క్వెట్టావారికి సహాయముకొరకై కూడియున్నాము. క్వెట్టాలో అనేకులు భూకంపమువలన చాలజనులు నశించిరి. ఎంతయో ద్రవ్యనష్టము జరిగినది. ఆకష్టములనుగురించి చెప్పుట అనవసరము. మనకందరకు ఇట్టిభయంకరవార్తలు తెలిసినవే. మనమందరము కలసి వారలసహాయమునకై ప్రయత్నించవలెను. ఇట్టివారికొరకు మీరు ధారాళముగ చేయుదురని చెప్పుచున్నాము."

తరువాత శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగారు యువరాణిగారి ప్రేమభరితమయిన హృదయమును గురించి తెల్పుచు అధ్యక్షతకు తగినవారని చెప్పిరి. కష్టపడిన వారల కష్టములసంగతి గురుకొన్న ఇట్టివారలే కష్టపడినవారలకు సహాయము చేయగలరనిరి.

ఇనులయిన చందా రూ ౪౦౦౦లు యని తెల్పబడెను. ఇదివరకు ౨౦౦౦ పంపబడెను. ఇంక ౨౦౦౦ పంపబడును.

బందోబస్తుఉద్యోగులనుతొలగించు ఆలోచన

బందోబస్తు యుద్యోగస్థులను తగ్గించునివయము ప్రభుత్వ విచారణక్రింద నుండెను. ౫౦ అమరావాడు ఉద్యోగస్థులను మరియు జాగీరుదారులు వుద్యోగులను పూర్తిగా తీసివేయబడుదురని తెలియుచున్నది. ఇందులో జమాబంది ఆమ్లా గారు ఇకముందు వుంచుదురు. ౧౦౦ మంది క్రింది యుద్యోగస్థులు.

బ్రిటిషుటపాఖానాలో దోపిడి

౧౦ అమరావతి రైల్వేస్టేషనులో యుండెడు ఆంగ్లేయ టపాఖానాలో కొంతద్రవ్యము దొంగిలింపబడినది. దొంగిలింపబడిన ద్రవ్య మెంతయో తెలియదు.

అసలునిపివిప్పుడు నిజముగా
విచారించవలసినది ఏమికొన
వలెను అనునది!

వెండిసామాను కొనవలసినదని చేయుటకు సలహాయిచ్చెదము.

ఎక్కువశ్రమ పడనవసరంలేదు.

దక్కన్ జ్యూయలరీమార్టు నకు అనేకమైనవోటుగలదు. అనేకరకములైన నూతనకమైనడిజైనులు సామాన్యులనుండి గొప్పగొప్పవారివరకు కొనుటకు సాధ్యమైనవి గలవు. వాటిలో ఒకదానిని కొనుము, వెండిసామానును, నగలను కొనుము. అది మొదలుకొని ఐశ్వర్యవంతుడవు.

ది దక్కన్ జ్యూయలరీ [నగల] మార్టు
సుల్తాన్ బజార్, హైద్రాబాద్ (దక్కన్)

కంటిబాధ చెప్పవెట్లు?

కళ్లనీరుకమ్ముట మండుట, దురదలు, చిట్లించుట, తిరుగుట, మెల్ల, మసక, తలనొప్పి, నరములులాగుట, మందపుచూపు, అలసట, చిన్న గొప్పతనము, హిస్టీరియా, మూర్ఛ, నరముల దౌర్బల్యము, అక్షరములు పారుట, మసకబారుట, చదువునపుడు కునికిపాట్లు, ఎక్కువకాలము చదువనిచ్చలేకుండుట, బడినుండి పారిపోవుట, తడుముకొనుట, చదువునందు వెనుకంజవేయుట, పుస్తకముల మామూలుప్రకారము ముంచుకొనకుండుట, (అట్లాగా వంపుగాగాని బహుదగ్గరగాగాని లేదా బహుదూరముగా గావించుకొనుట.)

ఈపై లక్షణముల నశ్రద్ధజేయుచో రోగికి నీరసస్థితియు నరములదుర్బలత్వము, పనిచేయజాలమియు, మిక్కిలిబాధయు, వెనుకబడియుండుటయు, రెప్పలల్లార్చుటయు అలసటబడిన చూపును, కనురెప్పవెంట్రుకలు పూర్తిగానూడిపోవుటయు, కంటిచుట్టును నల్లనిచారలును, నీరుక్రమ్మి నెత్తుని నేత్రములచుట్టును మడతలును, మందమైన కనురెప్పలును సంప్రాప్తమగును.

ఈపైలక్షణములు నేవైనయను సందేశము(అనగా నేత్రవైద్యుల సహాయమునుపొందుము)దెలుపును. పాఠశాలకుబోవు బాలకులుతమయుపాధ్యాయులను గుర్తించజాలని పసితనమునందుటచేనింగ్లాండు,అమెరికా దేశములయందు విద్యాచట్టమే నేత్రవైద్య ప్రవీణులను, తలిదండ్రులను, నుపాధ్యాయులను, మనోనైతిక భౌతికారోగ్యముల కొంతవరకుకృశింపజేయు నీపైలక్షణముల నివారణచేయ నియమించుచున్నది.

దృష్టిసరిగా నానక(నల్లబల్లపై నుండుదానిని చదువజాలక) చదువునందు వెనుకబడియుండు పలువురుబాలురు పాఠశాలయందు బండలనిపిలువ పడుచున్నారు. కానితోడిబాలురలో వెనుకబడియుండుటకు వారినేత్రములు సరిగా నుపయోగింపబడలేకుండుటయే కారణము.

పరిశీలనగల యుపాధ్యాయులకు, కొంతమందిబాలురు తలనొప్పిచే బాధపడుటయు, కునికిపాట్లు, నేత్రములగుండలి నరములబలము తగ్గిపోవుటచే గలుగు యలసట, తత్కారణమున సాయంత్రము రెండుగంటలగు సరికివచ్చు పావలింతలు, మామూలుగా గోచరించు సంగతులే. ఇట్టిసందర్భముల పిల్లవానిచే మానసికముగ పనిచేయించుట నేరరూపమగు యపాయము. ఏలయన నేత్రములు పైనజెప్పిన నరసంబధమగు రుగ్మతలకు కారణమై పిదప చికిత్సకు కష్టతరమైయుండును.

... చెప్ప ... క్షణము గుణి ... యు నేత్ర మయమగు ... తులును మా ... న ... ము ... ల్లుయ చేయుదును ... యు ... యు ...

రోము ... అయుగు వా ... గు ... జేయును క టికి శ యొక్క లేకు డు ... వా ... స్కూలులో ... కు గలగా కూర్చు డబ్బు యును

బాలు ... (... గ ... వాడు లుసు వెగ ... కు మ ట్టి ... చే యల్ లె స్ ... యి చేయ డుచు ... గావు సులోచ ము ధ ... ది

యాటలాడు బాలుకు ... మాంద శము (... యినను ... ను క్షీతములు

హోర్డ్ అండుకో
సులోచనముల వర్తకులు నేత్రవైద్యప్రవీణులు (లండన్)
124, కేమ్ప్రవీధి సికింద్రాబాదు.

"రాష్ట్రేతరాంధ్ర" బిరుదు!

"ఒక ఆంధ్రాభిమాని" ప్రసాదము!

ఈ జూను ౧౯౩౫ నాటి కృష్ణాపత్రికలో ఒక ఆంధ్రాభిమాని "ఆంధ్రజాతీయయోధుల మహోత్సవము" అను శీర్షిక క్రింద ఆంధ్రదేశాభివృద్ధికై పాటుపడుచున్న ఆంధ్రనాయకులను ఒకచోట సన్మానించుట మంచిదని సూచించుచు కొందరిపేర్లను తర్వాత యిట్లు వ్రాసినారు:—

మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు

రాష్ట్రేతరాంధ్రుల్లో మాడపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు హైదరాబాదులో యెవరికి ఈడకలసిచ్చినా మెల్లమెల్లగా ముందుకు సాగిపోతున్నారు. ఆంధ్రమహాసభయందు ఆంధ్రుల కష్టసుఖాలను చర్చించి ప్రజాక్షేమానికై కలిపిన ప్రయత్నాలకు పూనుకొనే కార్యశూరుడు. ఒడిదుడుకులులేని నాయకుడు. పరిస్థితులకు తగినట్టుల సంచరింపగల శక్తికి అనుభవము, దూరదృష్టిగల ప్రజాభిమాని.

కాపుసంఘము సికింద్రాబాదు

(విలేఖరి)

౧౯-౭-౩౫ శుక్రవారము ఉర్దూలో సాయంకాలము ౫ గంటలకు అసెంబ్లీ లక్ష్మీనారాయణగారి గృహమందు మహాజనసభ సమావేశమయ్యెను. ఇక్కడి కాపుసభలో పాల్గొనవచ్చినవారి సంఖ్య సుమారు ౨౫మందికి మించినట్లుగా గుపడలేదు. కాపుసంఘమనగా మున్నూరుకాపుసంఘమని మాత్రమేనట. ఇందులో మున్నూరు, మున్నూరు తోటబల్జ, తెలగా తాళ్లవారున్నప్పుడుంటే, కాపువారు చేరకూడదట. సభలో మున్నూరుకాపువిషయమై హైద్రాబాదు హైకోర్టు న్యాయాధిపతియగు డాక్టర్ నీరాజాల్ హుసేన్ గారు తప్పుత ప్పిఠాపురము వారని తెల్పిరి. "మున్నూరుకాపు" అనుపేరుకై అభిమానముగలవారు యెందరో పాల్గొనుటకు వీలులేదని నిర్ణయించినది.

మోటారు, సైకిలు, బండిడీకొనుట

(విలేఖరి)

నిన్న బుధవారము ఉదయము ౯ గంటలవేళ నాంపల్లి స్టేషను రోడ్డులో, మింటునుండి మొజంజాహీమార్కెట్టుకు క్రొత్తగా వేయబడినరోడ్డు కలియుచోట ఒక మోటారు, ఒక సైకిలు, ఒకబండి డీకొనినవి.

పురపాలకసంఘమునకు క్రొత్తభవనము

పురపాలకసంఘమునకు శేకమును జరుగుటకొరకు క్రొత్తభవనము నిర్మించు విషయమై ఆలోచించుచున్నారనియు, ప్రస్తుతము సర్కారీ యాఫీసు భవనములో ప్రత్యేకముగా కార్యాలయము ఏర్పరచుకొనదలచినట్లు తెలియుచున్నది.

ముల్కీ-గైర్ముల్కీల పోటీ

మాదకద్రవ్యములలో అప్కారిశాఖయందు నిర్దోషమునేనని గానున్నా దేవాయన పర్యవేక్షించుచుండుటకై నియమించబడిన ఉద్యోగియగు నాజరే ఉతరక్‌గారి స్థానము ఖాళీ కాగా యూనానిశాఖలోనుండి ఒక గైర్ముల్కీ అధికారియు, ముల్కీ ఉద్యోగియుకూడ ఆ ఉద్యోగమునకై పోటీచేసిరి. ముల్కీ ఉద్యోగికి అర్హతగల యోగ్యతలు ఉండుటచే నా ఆతడు ఆ ఉద్యోగమున నియమించబడెను. శాఖాధికారులు అతనికి ఆయుద్యోగము ఖాళీచేయుటకై పైయధికారులకు వ్రాసిరి. అయితే పైయధికారులు పోటీపరీక్ష యేర్పరచిరి. అందులో ముల్కీ యుద్యోగి కడతేరెను. తర్వాత శాఖాధికారులు ఆ రీతి నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగా జరుపబడెననిచెప్పి, ఆ సంబంధమైన పలు వంతలను నవాబ్ అఖిల్ జంగుబహాదర్ గారికి పంపిరి. అఖిల్ జంగుబహాదర్ గారు మరలపరీక్ష జరుపవలసినదని ఆజ్ఞాపించిరి. అందువల్ల మరలపోటీపరీక్ష జరుపబడునని తెలియుచున్నది.

— విలేకరి.

నైజాం కాలేజిలో స్త్రీలసంఖ్య హెచ్చుట

నైజాంకాలేజీలో స్థానము అన్నియు భర్తీ యైనవి. ఇప్పుడు పదునారుమంది బాలికలున్నారు. ఒకరు యం.ఏ. రెండవయేటివారు ఇంకొకరు బి.ఎ. (ఆనర్సు) చదువువారు. ఒకరు బి.యస్.సి. చదువువారు నలుగురు బి.ఏ. చదువువారు తక్కినవారు యింటర్మీడియేటు చదువుచున్నవారు: గోఖలేహాలు లక్ష్మీపుష్పాంది పేరాంచినసుభద్రాదేవిగారు తాము ఎచ్.యస్.యల్.సి.లో తీసికొన్న విషయము ఫిజియాలజీ (శారీరశాస్త్రము) నైజాంకాలేజీలో లేకపోవుటచే చరిత్ర తీసికొనినది.

వేసవికాలమునకు తగినస్థలము

మిస్టర్ టాస్కరుగారు వేసవికాలములో ఉండుటకు బీదరు తగినస్థలమనియు, మరియు బీదరును ఆరోగ్యస్థలముగా ఉపయోగించవలయుననియు సిఫారసు చేసిరి. బీదరులో ఉష్ణము హైదరాబాదులోకన్న ౫-౬ డిగ్రీలు తక్కువ. బీదరులో వేసవి సెలవులు గడుపుటకు బంగళాలనిర్మించుకొనుటకై రైల్వేస్టేషను దగ్గర భూమి ప్రత్యేకించబడియున్నది.

క్వెట్టా భూకంపమును గూర్చి చందా పంపుట

మిస్టర్ టి. రఘునాథమల్ వెంకటరగారు ౯౨౦౦ రూపాయిలజమాయయిన చందా [illegible]గారిసన్నిధికి పంపించిరి. ఇది హైద్రాబాదులో కూర్చినటువంటి మొదటి కిస్తు.

కానూనులో మార్పు

ఆలీజనాబ్ రాజాబహాదురు రాయవిశ్వేశ్వర నాథుగారు పార్సీమతవిధానసభకానూనులోనున్న "జయితేవ్హ" అను అక్షరములకు "జరితేవ్హ" గ మార్చవలెనని సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

రెసిడెంటుగారికి స్వాగతము

ఇంగ్లాండునుండి ప్రయాణము ముగించుకొనుటకు రెసిడెంటు ప్రాటీనుండి హైద్రాబాదువచ్చిరి. కాచిగూడ స్టేషనులో వీరిని సర్కారు ఉద్యోగస్థులు కొందరు పర్యాటక ఉద్యోగస్థులు, మరియు సమూహపీయులు గూడ ఎదురువచ్చిరి.

రాకపోకలు

నవాబు ఖలీలుల్లాసాహెబుగారు న్యాయకౌన్సిల్ విశ్వవిద్యాలయములో లెక్చరరుడిగ్రీ తీసికొని హైద్రాబాదుకు వచ్చుచున్నారు.

నవాబు అమీనుయార్‌జంగుగారి కుమారుడగు నవాబు మహమ్మదు ముస్తఫా షాహిద్ గారు అమెరికానుండి ఎమ్.ఎస్‌సి. పట్టంగుపొంది స్విట్జర్లాండు డిగ్రీలకొరకు మరల జార్జ్ వాడు అమెరికానుండి బయలుదేరినారు. జపాన్, చీనాలుమూచి హైద్రాబాదుకు రాగలరు.

ఆర్యసమాజవక్త సావిత్రములో పాల్గొనుటకొరకు పండిత మాధవాచార్య శాస్త్రిగారు సోమవారము హైద్రాబాదు రాగలరు.

శ్రీ తోగురునారాయణసా॥ కేశవరావుగారు ౨౭ వ తారీఖు బుధవారం ఉదయమున హైద్రాబాదురాగలరు. వారి రాక ఇదివరకే మొదటిది. వారు గారగజ్జి మహాసభలలో పాల్గొనుటకు [illegible] గలరు. [illegible] మండలము వారిసర్వకార్యము నావచ్చును.

ఉద్యోగ విషయములు

కొత్తగూడెము సరోజోహాల్, పోలీసుసర్ జిల్లాగారి ఉద్యోగకాలపరిమితిలో రెండుసంవత్సరములు ౧-౫-౧౯౩౫నుండి హెచ్చింపుచేసినారు.

వరంగల్ సూబెదారుగారి అభిప్రాయముచొప్పున భూమ్యాద్యాయశాఖామంత్రిగారు మౌల్వీ ఖాసీం ఆలీఖాన్‌ సాహెబు (తాలూకుదారు. కరీంనగరంజిల్లా) గారికి సెలవు ఇచ్చి ౨౯ తారీఖునుండి ౪ మాసముల వరకు మంజూరుచేసిరి. అప్పుదోగముపై తాత్కాలికముగా ఈక్రిందివారు నియమింపబడిరి.

కరీంనగరము తాలూకుదారుగా మౌల్వీ మొయినుద్దీన్ హుసేన్‌సా॥ (ముఖ్యతాలూకుదారు కరీంనగరం) గారు.

కరీంనగరం డివిజన్ ఆఫీసరుగా ఖాజాబదీయొద్దీన్ (తహసీల్‌దారు. మాజీరాబాదు) గారు మాజీరాబాదు తహశీలుదారుగా అనీఫాబాదు ఖాజా మౌల్వీ మహమ్మదు ఉద్దీన్ గారు.

సదరుల్ మహాంమాలుగారి శిఫారసుపై ఖర్చులకు [illegible] మౌల్వీ మిర్జా మహమ్మదు మెహదీ సాహెబు (ముఖ్యతాలూకుదారు డివిజన్ ఖమ్మంమెట్టు) గారు పనిచేయుటకొరకు నిజామాబాదుకు బదిలీ పంపబడినారు.

వరంగల్ సూబెదారుగారి సూచనచే నాందేడుజిల్లాలో పనిచేయుచున్న మౌల్వీ హాబీబొద్దీన్ సాహెబు ఎచ్.సి.ఎస్. గారిని ఖమ్మంమెట్టు డివిజన్‌కు పంపినారు.

నల్లగొండయందుప్రస్తుతము మౌల్వీ అహమదలీసాహెబుగారికి సెలవివ్వబడినందున న్యాయశాఖామంత్రిగారు మంజూరిచేసి వారి ఉద్యోగమున తాత్కాలికముగా మౌల్వీ అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారిని నియమించిరి.

హిందీ ప్రచారము

హైద్రాబాదుహిందీప్రచారసభ కార్యదర్శిగారు ఈ క్రిందివిధముగ తెలియజేయుచున్నారు.

హైద్రాబాదు రాష్ట్రములో ఆలహాబాదు, మరియు మద్రాసుదక్షిణభారతహిందీప్రచారసభల పరీక్షలకు కట్టుదిట్టములు సంపూర్తి అయినవి. రాష్ట్రభాషా విశారదపరీక్షలు మద్రాసులో సంవత్సరమునకు రెండుసారులు మేమరియు నవంబర్ మొదటివారములో జరుగుచున్నవి. ఇదివరకు గతే ప్రాథమిక మరియు మాధ్యమిక పరీక్షలు హైద్రాబాదులో మాత్రము జరుగును. ఈహిందీప్రచారక పరీక్షలో మద్రాసులోనిదక్షిణభారత హిందీప్రచారసభ హిందీ ప్రచారవిద్యాలయములో అనుమానములున్నటువంటి ఉపాధ్యాయ శిక్షణముఅయినవారు చేరవలయును. అలహాబాదు హిందీసాహిత్యసమ్మేళనము యొక్క రాష్ట్రభాషామరియు విశారదపరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులైనవారు చేరవచ్చును. దక్షిణహిందూస్థానము వారందరు ఇదే పరీక్షలలో చేయుటకు తగినవారే. కేవలము హిందువులేగాదు అన్ని మతస్థులవారుగూడ చేరవచ్చును. దరఖాస్తులు నిర్ణయింపబడిన ఫారములపై వ్రాసి పంపవలయును. పరీక్ష రుసుముతో సహా పరీక్షల కార్యదర్శివద్దకు ౫ ఆగష్టు ౧౯౩౫ లోపల పంపవలయును. పరీక్షలకొరకు ఈక్రిందివిధముగ రుసుములు ఏర్పరచినారు:—

ప్రాథమికపరీక్షకు ౧ అణాలు, మాధ్యమిక పరీక్షకు ౧ రూపాయి, రాష్ట్రభాషాపరీక్షకు ౨ రూపాయిలు. మనకతఖుల్లకు ప్రతిఫారము ప్రాథమికపరీక్షకు ౪ అణాలు, మాధ్యమిక రాష్ట్రభాషాపరీక్షలకొరకు రెండు అణాలు పంపవలయును. పరీక్షపుస్తకములు సుల్తాన్‌బజారులో హిందీప్రచారకసభా పుస్తకాలయములో ఉదయము ౧౦ గంటలనుండి సాయంత్రము ౬ గంటలవరకు దొరకును.

పరీక్షలలోచేరుటకు ఫారములు ప్రతిదినము సాయంత్రము ౫ గం॥ నుండి ౭ గంటలవరకు మాస్టర్‌గంజ్ సుల్తాన్‌బజారులో తీసుకొనగలరు, లేకున్న విశ్వేశ్వరనాథుగుప్త గారితో ఎప్పుడైనను కలవవచ్చును. ముందుపరీక్షలు సెప్టెంబర్ ౧౯౩౫ లో జరుగును. ఎక్కడెక్కడ అప్పుడో అట్టివాట్లను గురించి మందుగా వ్రాయబడును.

రైట్ ఆనరబుల్ శాస్త్రిగారికి ఉద్యోగము

రైట్ ఆనరబుల్ వి.ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు డాక్టరు ఎస్.ఎస్. చక్రవర్తిగారినుండి చిదంబరంలో అణ్ణామలై విశ్వవిద్యాలయము వైస్ ఛాన్సలరు ఉద్యోగమును స్వీకరించిరి. వి. ఆర్. శీరమణి బి.ఏ. (ఆనర్సు-లండను) గారిని శాస్త్రిగారి పర్సనల్ అసిస్టెంటుగా నియమించిరి.

(వ.ప్ర.)

సంస్థాన వార్తలు

జయపూరు మహారాజుబంగ్లాకు లండను ఫర్నిచర్

లండను డెయిలీఎక్స్‌ప్రెస్ పత్రిక ఈక్రిందివిధముగ వ్రాయుచున్నది:—

జయపూరు మహారాజాగారు తాము ౧౫లక్షల రూపాయలను కట్టించిన బంగ్లాను వేసిచిమాయని సామానుల (ఫర్నిచర్)తో శృంగారించవలయునని ఆలోచించుచున్నారు.

మహారాజాగారు మధ్యహిందూస్థానములో కలగొప్పరాష్ట్రమునకు ప్రభువులు. ఈరాష్ట్రములో ౧౫లక్షల జనులున్నారు. మహారాజాగారు చక్రవర్తిగారి సేల్యూటు జాబితాలో ౧౫ దెబ్బలు వచ్చును. ఇప్పుడువారు లండనులో గొప్ప గొప్పఫర్నీచరు దుకాణములలో తిరుగుచున్నారు. మహారాజాగారు బంగ్లాను స్ఫటికపురశిలలతో నిర్మించిరి. ఈబంగ్లా ఆగ్రాలోనుండు తాజమహల్‌కు సమానముగానున్నది. ఈ బంగ్లాకు ౧౮౦౦ ద్వారములు, ౩౫౦౦ గవాక్షములు ఉన్నవి. ఈబంగ్లాపేరు „జయమ్యాపర్ మహల్”

చుండిరాజాకు తాలూకా మేజస్ట్రేటు ఉత్తరువు

నెల్లూరుజిల్లాలోని చుండిజమీందారునకు అచ్చటిదివానగు రామారావుగారికిని ఎస్టేటు కార్యనిర్వహణవిషయములో వివాదము లేర్పడెను. రామారావుగారిని దివానుపదవినుండి తొలగించిరి. పవర్ ఆఫ్ అటర్నీ అనుమానము వసుపరించి ఎస్టేటు కార్యనిర్వహణము దివానుగారు తనచేతులలో నుంచుకొనదలచెను. ఈసంఘటన జాని కాగా ఈసంగతి పోలీసులవల్లకందుతూను మేజస్ట్రేటునకు తెలిసెను. దీనిపై మేజస్ట్రేటు, వారిద్దరినుండి స్వపక్షకర్తవ్యకేఙ సంవత్సరము కొంపునహానికో రబడకూడదని వారిద్దరికి నోటీసిచ్చియుండెను. ఈమధ్య దివానుగారు శిస్తువసూలునకై ఒక గ్రామము వెళ్లియుండెను. జమీందారుగారునూడ అదేగ్రామమునకు వెళ్లెను. తగాదాలేర్పడునను భయమువల్ల యిద్దరు పోలీసుల సాయమును కోరిరి. ఇద్దరును ఇంటరింకాండ్సు దాఖలుచేసిరి.

సికార్ జాగీర్దారున కుద్వాసన

జయపుర మహారాజాజ్ఞ

జయపుర సంస్థానములోనుండు సికార్ జాగీరు కధిపతియగు రావురాజా కల్యాణసింగుగారు, తనజాగీరునందు అతి తవకలుగా పాలించుచున్నారనియు; తనప్రజలలో నొకతెగయగు జాటులు భూమిశిస్తుల చెల్లించలేనిస్థితిలో యున్నప్పుడుగూడ వారికి మాఫీ యియ్యక నిర్బంధముగ, కఠినముగ శిస్తువసూలుచేయుచున్నారనియు, జయపురంసంస్థాన ప్రభువునకు తెలిసెను. అంతమీదట, జయపురందర్బారువారు, రావురాజా కల్యాణరావుగారిని ఆజాగీరువదలిపెట్టవలయునని యు, మరల ఆజ్ఞయగువరకు ఆజాగీరులో అడుగుపెట్టరాదనియు వారికి ఆజ్ఞయిచ్చిరి. ఇప్పుడాజాగీర్దారుగారు ఢిల్లీలో యున్నారు.

ఆయుర్వేదాభివృద్ధి యత్నము

తిరువాన్కూరుసంస్థానములో తిరువనంతపురమందు ఆయుర్వేద వైద్యులు ౧౫-౫-౩౫ తేది సమావేశమై ఆయుర్వేదాభివృద్ధి [illegible] మండలి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చేయు [illegible] చేయు

గ్రామములో ఆయుధమునచేయు యత్నము

[illegible] తేదీ [illegible]

[illegible] గ్రామములో [illegible] [illegible] చేయు [illegible]

తిరువాన్కూరులో ఉద్యోగ కమిషన్ ఏర్పాటు

తిరువాన్కూరువంశము ప్రభుత్వపు ఉన్నతోద్యోగుల నియామకము విస్తృత పాతమునకు చేయుటకు సర్వీసుకమిషన్ ఏర్పాటుచేయ ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఉన్నతోద్యోగుల నియామకములను అర్హతను తెలిసికొనుటకు గాను పరీక్ష చేయదలచిరి. మూడుసంవత్సరముల పైకాలవు అనుభవముండును. తర్వాత అప్పటిపరిస్థితులను గమనించి నూతన ఏర్పాటు చేయుదురు.

శాసనసభవారు ప్రస్తుతపరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించి, వివిధవర్గము లన్నింటికి సమాన అవకాశము లుండువిధానమును సూచించిరి. తిరువాన్కూరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి యగుయూరోపియన్ జి. డి. నాక్సుగారిని పరిశీలనసంఘమునకు వరయుటకై నియమించిరి. వీరిరిపోర్టు ౧౯౩౫ సం॥ మార్చినెలలో ప్రభుత్వమువారికి అందజేయబడెను.

సంస్థానమున ౫౦౧ పెద్దవర్ణములుగలవు. చిన్నచిన్న విభాగములుగలవు. వీటికన్నిటికి ఉద్యోగములిచ్చుట అసంభవమని ప్రభుత్వమువారు భావించిరి. ముఖ్యమయిన వర్ణములు ప్రస్తుతము ఉద్యోగములు గాన్న వర్ణములకు సమాన అవకాశము లొసంగబడును. సంస్థానములో జనాభాలో ౨ 0/0 సంఖ్యగలవర్ణములు అదనగా అత్యధికసంఖ్య గల వర్ణములు ప్రత్యేకవర్గములుగా పరిగణింపబడును. బ్రాహ్మణులు జనాభాలో 1.8 0/0 మాత్రమగలరు వీరినిమాత్రము ప్రత్యేకముగా పరిగణించెదరు. ఈక్రిందివాటిని ప్రత్యేకముగా పరిగణించిరి.

౧ హిందువులు;— బ్రాహ్మణులు, నాయర్లు, తక్కిన హిందూవర్ణములు, కమ్మలు, నాడారు, ఎజ్హవ, చేరమారు, తదితరహిందువులు. ౨. మహమ్మదీయులు ౩. క్రైస్తవులు జాకొబెట్, మార్తొమైట్, సిరియక్, కాథోలిక, లాటిన్ కాథోలిక, సౌత్ ఇండియన్ యునైటెడ్ చర్చి, తక్కిన క్రైస్తవులు.

కాశ్మీరములో ఆయుర్వేద ప్రోత్సాహము

శ్రీనగర్ జూన్ ౨౫

యూనాని ఆయుర్వేద వైద్యవిధానముల నభ్యసింప కోరువారిని ప్రోత్సాహపరచుటకు కాశ్మీరసంస్థానమువారు ౧౫౦౦ రూపాయలు గ్రాంటు నిచ్చిరి. దీనివలన మంచిఫలితము కలిగినచో గ్రాంటులక్రింద నింకను హెచ్చుమొత్తము లనిచ్చెదరు.

కాశ్మీరము లో ఇద్దరుయూనానివైద్యులను, ఒకఆయుర్వేదవైద్యుని జమ్మూపరగణాలో నొక యూనానివైద్యుని ఒక ఆయుర్వేదవైద్యునినియమించెదరు. ఒక్కొక్కనికి నెలకు ౨౫ రూపాయలు జీతమిచ్చెదరు.

మరొక బొంబాయిపత్రికకు దెబ్బ

బొంబాయి హిందూపత్రిక యొక్క ముద్రాపకుడును, ప్రచురణాధికారియు యిచ్చిన వేయిరూపాయల ధరావతును బొంబాయిప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఇటీవల యాపై పత్రిక ప్రావిన్సు ఎమర్జెన్సి నియమముల క్రిందికి వచ్చినకారణమున ధరావతుస్వాధీనపరచుకొనబడెను.

వివిధవార్తలు

చీనాజపాను యుద్ధప్రారంభ

టోకియో జూను ౨౫

పెకింగులో నిన్న అర్ధరాత్రివేళ యుద్ధము ప్రకటింపబడెను. దక్షిణపుగేటునుండి చీనా ఆర్మీ యుద్ధము చేయుచుండగా ప్రవేశింపనున్న జపాను సైన్యము జరిగెను. నగరాధికారులు సేనలను చీనాసేనలను [illegible] తరిమివేసిరి. అచట రైల్వేస్టేషను చీనా ఇర్రెగ్యులరు సేనలు ఆక్రమించినవి. వారు రైలుమార్గమును పాడుచేసిరి. పెకింగు టీంట్సిను స్టేషనులమధ్య మార్గము చెడినది. [illegible] యుద్ధము జరుగుచున్నది.

పంచాయతీకోర్టు ఎన్నికల గడబిడ

బెజవాడ గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలు [illegible] తేదీ రోజున తాలూకాఆఫీసునందు బెజవాడ తాలూకా తహశీల్దారువారిచే జరుపబడెను. అందుపోటీ చేయుటకు ఎన్నుకోబడిన రెండు పార్టీలవారిలో తీవ్రమయినపోటీ జరిగినది. వారి బ్యాలెట్టు పెట్టెలను ఉపయోగించుకొనలేదు. ఆఖరి రెండుపార్టీలవారు ఈఎన్నికల పక్రమము జరుగలేదనియు ఇచ్చట దౌర్జన్యము జరుగుచున్నదనియు తెలుపుటకు పెద్దలతో పిటిషను దాఖలు చేయుచూ వారిఅభ్యర్థిత్వము వదలుకొనినారనిచెప్పిరి. అందుమీదట తక్కినవారికే మెజారిటీ స్థానములు దక్కినవి. శ్రీ బ్యానర్జీ నారాయణరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి ప్రకటింపబడిరి.

భారతదేశీయ వైద్యసమితి

ఈసమితి యొక్క కార్యనిర్వాహక సభ ప్రప్రధమసమావేశము ఢిల్లీలో [illegible] నడిచెను. వైద్యప్రముఖులు పెక్కండ్రు సభకుహాజరైరి.

దేశీయవైద్యము నవలంబించుచున్న వైద్యులు పాశ్చాత్యవైద్యమవలంబించుచున్న వైద్యులతో సమానస్థాయిగలవారు కాబట్టి ఉభయులకు సమానస్థాన మొసగవలెనని, ఈరాష్ట్రములో వైద్యశాలలకు బోధనాశక్తులు ఏకరముగలేదు గనుక ప్రభుత్వమువారు [illegible] "[illegible]" తెరవవలెనని, దేశీయవైద్యమవలంబించుచున్న వైద్యుల జిల్లాసంఘములుగ చేర్చవలెను. దేశీయవైద్యసమితిలో చేరవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వ దేశీయవైద్యశాలలయందు అనుసరింపబడు విద్యావిధానమందు యీసభవారికి సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. ఆయుర్వేదవైద్యమునకు సంపూర్ణజ్ఞానము, పాశ్చాత్యవైద్యమందు సామాన్యముగ కావలసినంత జ్ఞానమున్నవారు దేశీయ వైద్యులు యీసభవారు [illegible] తీర్మానించబడెను.

బెంగాలులో యం. ఎం. పన్నాలాల్ అను [illegible] యువకుడు సంక్షిప్తలిపి (స్టెనోగ్రఫీ) యందు [illegible] [illegible] ప్రపంచమునందు [illegible] సంపాదించెను.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

మా పత్రికయొక్క ౬ వ సంవత్సరమునకు చెల్లించవలసిన చందా యింకను పంపని చందాదారులకు పత్రిక వి. పి. చేయుచున్నాము. కావున చందాదారులు వి. పి. ని స్వీకరించి పత్రికకు ఎప్పటివలెనే సహాయపడ ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకులు

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీయువనామ సం॥ ఆషాఢ శు॥ ౧
సోమవారము

వాణిజ్య పారిశ్రామిక శాఖ నివేదిక

—:o:—

మన రాష్ట్రమున అనేక ప్రభుత్వ శాఖల వార్షిక నివేదికలు రెండుమూడేండ్ల ఆలస్యముతో వెలువడుచుండుట జరుగుచున్నది. వైద్యశాఖా నివేదికయు, అటవీశాఖా నివేదికయు ముఖ్యముగా అట్టివాటిలో చేరుచున్నవి. సరిగా పదిపాలనా సంవత్సరము ముగిసిన మరుసటి సంవత్సరాంతము [illegible]గా వెలువడునది మన వాణిజ్య శాఖా నివేదిక [illegible] అనివేదిక [illegible] యంత్రశాలలు [illegible] [illegible] లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో వాణిజ్యపరిశ్రమల శాఖ నివేదిక [illegible] సంవత్సరపరిపాలనను తెల్పునది, [illegible] వెలువడుట ఆలస్యమేయైనను, అందులో కొంత [illegible] భావించవచ్చును. [illegible] [illegible] [illegible] మన్నాము.

నివేదికసంవత్సరమున వాణిజ్యపరిశ్రమల శాఖవారి [illegible] తక్కువగానున్న అభివృద్ధి [illegible] గృహపరిశ్రమనిలయము సంబంధము లగు పనులలో జరిగియుండుట సంతోషించదగిన విషయము. ఈ నిలయమున నేతశాఖ, రంగు పని, [illegible], [illegible], బొమ్మలుచేయుపని మొదలగు వివిధ శాఖలచే తయారైన సరకు [illegible] కంటె యెక్కువగా [illegible] అమ్మడుపోయినది. నిరుటి నివేదికలో పరిశ్రమశాఖాధ్యక్షులు అమ్ముడుపోగా నిల్వ యున్న సరకును అమ్మివేయు విషయమై [illegible] చేయవలసి వచ్చెను. పూర్వసంవత్సరము [illegible] తయారైనంత ప్రమాణమువరకైనను అమ్ముడుపోకపోగా, ఈ సంవత్సరము ఒకటిరెండు గృహపరిశ్రమశాఖలలో [illegible] చేయబడిన సరకు ప్రమాణమంత అమ్ముడుపోవుటయేగాక గతసంవత్సరపు నిల్వ [illegible] కొంతభాగము అమ్ముడుపోయి [illegible] [illegible] [illegible] యున్నవి.

పూర్వసంవత్సర [illegible] గృహపరిశ్రమ [illegible] చేయుటకు [illegible] [illegible] యెంత తయారు చేసినా [illegible] యెంత అమ్ముడుపోగలదు అను విషయము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

అను [illegible] మార్పు [illegible] పబడిన అభివృద్ధి కలిగియుండును ఈ అభివృద్ధికి యీసారి [illegible] గారి [illegible] యెక్కువగ తోడ్పడియుండును. అను క్రొత్త క్రొత్త రకములను, డిజైనులను ప్రవేశపెట్టినను సరకుకొనువారలకు ఆరకములు, డిజైనులు చాల ఆకర్షకములుగ నుండినట్లును నివేదిక తెల్పుచున్నది. అట్లయినచో పరిశ్రమశాఖవారు మన రాష్ట్రములో కొందరు ప్రజల అభిరుచులను [illegible] ఇట్టి వివిధడిజైనులను తయారుచేయుటలో నేర్పు సంపాదించునట్లు [illegible] శిక్షణము [illegible] గృహపరిశ్రమనిలయమున వారికి మరికొంత కాలము అందు [illegible] వచ్చును.

వరంగల్లు జంపఖానాయంత్రాలయము [illegible] నేత సంస్థ, హైదరాబాదు గృహపరిశ్రమాలయము, ఔరంగాబాదు, నిజామాబాదులలో పరిశ్రమపాఠశాలలు — ఈ వివిధసంస్థలలో ఏటేట [illegible] శిక్షణ యొసగబడెననియు, యింకను అనేకుల దరఖాస్తులను స్థలాభావముచే నిరాకరించవలసివచ్చెననియు నివేదిక తెల్పుచున్నది.

యంజనీరింగుశాఖ క్రొత్తయంత్రాలయములకు [illegible] ప్లానులను వేసియిచ్చుచు పరిశ్రమశాఖకే [illegible] ప్లానులను వేసియిచ్చెను. [illegible], [illegible] [illegible] కొన్ని విచారణలను యీశాఖవారు నివేదికసంవత్సరాంతము వరకుకూడ చేయుచుండిరి. ఇంతేగాక యీశాఖవారు కొన్ని యంత్రశాలల రిపేరీవిషయములలోను సలహానిచ్చియుండిరి.

జీర్ణపరిశ్రమలను ఉద్ధరించువిషయమునను, క్రొత్తపరిశ్రమలను అనుకూలమైన నాటిని స్థాపించు విషయమునను విచారణలేవియు జరుగలేదు. అట్టివిచారణలు పూర్తియైన తర్వాతగాని పారిశ్రామిక విద్యవిషయమున రాష్ట్రమునకెంతటికిని సంపూర్ణమైన విద్యావిధానమును యేర్పరచుటకు వీలుండదు. కాబట్టి మన రాష్ట్రమున ముందు ముందు [illegible] [illegible] వృద్ధి సక్రమమైనమార్గమున నడువవలెనన్నచో త్వరలో పారిశ్రామికవిచారణ సంపూర్ణము కావలెను. అప్పుడుగాని అప్పుడప్పుడు శాఖవల్లకూడ రాష్ట్రపరిశ్రమాభివృద్ధికి తగిన సహాయము లభించదు.

నివేదిక చదువుట మనరాష్ట్రములోనుండు వివిధపరిశ్రమల స్థితిసంగ్రహముగా తెలుపబడినది. ఇది మాత్రముమీద గతసంవత్సరము కంటె తృప్తికరముగానుండుట సంతోషించదగిన విషయమే. కాని యిది యొకగొప్పకాదు, శాఖవారు చేయవలసిన పనియింకను ముఖ్యాతిక భాగము జరుగవలసియున్నది. మన రాష్ట్రమున అవసరములును, అనుకూలపరిస్థితులుగల వియునగు ప్రాచీనపవిన పరిశ్రమలను స్థాపించి పోషించగలవారిని తయారుచేసి, వాటిఅభివృద్ధికి అనుకూలపరిస్థితులను కలిగించుటకై తగినమంచి విధానమును ఒకదానినిప్రజలకు వేయవలసియున్నది కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము రాష్ట్రము యొక్క ఆర్థికస్థితినిబట్టి అదియేమాత్రము భారము కాకు మనట్లు ఆ భారముచే రాష్ట్రము దలిన పద అన్ని తెగ వారిలోను కచోట చాలయెక్కువగా యికకచోట చా తక్కువగాకాక సమానముగా విభాగమగు [illegible] దుష్కృత్యాలలో దించి పనికివ్వగలో పలెను అనగా సంపూర్ణమైన పారిశ్రామిక విచారణ చాల ముఖ్యము.

—

బరోడా సంస్కరణ మార్గము

— — —

సాంఘిక సంస్కరణ విషయమున భారతదేశమందలి తక్కిన అన్ని రాష్ట్రము లకంటెను స్వదేశ సంస్థానములకంటెను ముందడుగు పెట్టుచుండుట బరోడాసంస్థానము యొక్క విశేషముగ కనబడుచుండును. ఇతర రాష్ట్రములన్నియు స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్యము కావలెను, వారికి యిప్పుడులేనిహక్కులు అనేకములు కావలెను అనుసిద్ధాంత ప్రతిపాదనలతో కాలము గడుపుచుండ బరోడా సంస్థానము ఆప్రతిపాదించబడుచున్న సిద్ధాంతములను ఆచరణకు తెచ్చునట్టి శాసనములను గావించినది.

అందొకటి హిందూస్త్రీలకు అవసరమని [illegible] వివాహవిచ్ఛేదము పొందుహక్కు నిచ్చుశాసనము, ఇంకొకటి వారసత్వ సంబంధమునైన హక్కులనిచ్చునది.

ఒక సమిష్టికుటుంబములో నొక స్త్రీ తనభర్త చనిపోయినప్పుడు పురుషునితో సమానముగ ఆకుటుంబాస్తిలో వంతునకు హక్కు కలిగియుండును. పిత్రార్జితమైనట్టి ఆస్తి కాకున్నను, పురుషునిచే స్వార్జితమైనద్రైనను — అట్టి ఆస్తిలోకూడ స్త్రీ తనభర్త మరణానంతరము కుమారునితో కూడ సమానముగు వంతుకు హక్కును పొందును. ఇట్టి ఆస్తిలోనే అట్టిరంచిన వాని భార్య తర్వాత విధవయైనకోడలు వారసురాలగును. విధవయైన కుమార్తె తనమామగారి ఆస్తినుండి పోషింపబడుటకు వీలులేనప్పుడు, తనతండ్రితో కలసి నివసించుచో తండ్రి ఆస్తినుండి పోషింపబడుటకు హక్కుపొందును. అవివాహితయగు కుమార్తె తనసోదరుని వంతులో నాలుగవభాగమునకు సమానమగు వంతునకు హక్కుపొందును. వీటి అన్నిటికంటె మంచివిషయమేమనగా, స్త్రీ ధనముగగాని, లేక వారసత్వమువలనగాని పొందిన ఆస్తి రూ ౧౨౦౦౦ ల కంటె యెక్కువకానపుడు తన యిష్టము వచ్చినట్లు ఆస్తిని అమ్మివేయుటకు హక్కు.

ఈ ప్రకారముగ స్త్రీలకు వివాహవిచ్ఛేదమునకు హక్కును, ఆస్తినిపొందుటకును అమ్మివేయుటకును హక్కు [illegible] యిచ్చుటలోని యుక్తాయుక్తములు అంతయును మేమిక్కడ చర్చించుటలేదు. మేమిప్పుడు చెప్పదలచినది యేమనగా, స్త్రీలు యిప్పుడు చాలా అవస్థలుపడుచున్నారు, అవివారి హక్కులు వృద్ధియై వారిస్వాతంత్ర్య హక్కులైన [illegible] తీరవుఅను అభిప్రాయములతో అంతటను వ్యాపించుచున్న "మహిళోద్యమము" (Women's Movement) తో సంబంధముగ ల మనరాష్ట్రస్త్రీలు బరోడాస్త్రీలకు అట్టిహక్కులు యివ్వబడినవని విన్నచో, మనరాష్ట్రము అధమపతనము కుత్సితమార్గములబడి శారీరక, మానసిక [illegible] ఆరోగ్యములను పాడుచేసికొనకుండునట్లు విధవలకు పునర్వివాహముచేసికొని సంఘములో తక్కిన అందరితో సమానమగు గౌరవస్థానము నిచ్చుహక్కు నిచ్చుటకైన నోచుకోలేరా, అని ఆలోచనలో పడక మానరు

[illegible] వ్యాఖ్యానము

పై ఇంగ్లీషు పేరుతో ౧౩౩౯ ఫసలీలో మన ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్ర నివేదికను ప్రకటించినారు. అది సాధారణముగా సివిల్ సర్వీసు విద్యార్థులకు పఠనీయ గ్రంథములలో నొకటిగానున్నది. ఈ నివేదిక కేవలము విద్యార్థులకేకాక అధికారులకును, ప్రజలకును, ఇంటివారికి, బయటివారికి అందరికి చాలా ఉపయోగపడునట్టిది. కాని అది యిప్పుడు ఉపయోగించకుండుటకు దానిలో ఒక్క లోపము వచ్చిచేరినది. అది కాలదోషము. కాలమును బట్టి గినట్లు మారనిదికూడ దోషమే. ౧౩౩౯ ఫసలీలోని అనగా ౧౩ఏండ్ల క్రిందటి పరిస్థితులిప్పుడును నుండవు కదా! ఏటేట దేశస్వరూపము మారుచున్నది. మరియు క్రీ. శ. ౧౯౩౧వ సంవత్సరము నూతన జనాభా ప్రకారము మన రాష్ట్రములోని జనసంఖ్యలు, పశువుల సంఖ్యలు, ఆర్థిక స్థితులు, ప్రభుత్వ ఆదాయవ్యయములు, ప్రజల విద్యాసములు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, [illegible], అన్నియు మారినవి. కావున ప్రభుత్వము వారింతవరకైన నూతన [illegible] వ్యాఖ్యానము సిద్ధముచేయకుండుట మన దురదృష్టము. మన ప్రియమైన ప్రభువుగారి రజతోత్సవము నాటికి నూతన వ్యాఖ్యానము సిద్ధముచేయుచు, ఈ వ్యాఖ్యానములో ప్రభువుగారి కాలములో జరిగిన మార్పులు, [illegible], దేశమందు ప్రసిద్ధమైన కట్టడములు, జగత్ప్రసిద్ధమైన చెరువులు మున్నగు విషయములను వ్రాయించి, సచిత్రముగా ప్రకటించి అందరికిని అందుబాటులో నుండునట్లు స్వల్ప క్రయమేర్పాటు చేసిన అందరానందింతురని ప్రభుత్వమువారికి మనవిచేయుచున్నాము. మరియు వీలున్న ఈ వ్యాఖ్యానము కేవలము ఇంగ్లీషులోనేకాక కేవలము ఉర్దూలోనేకాక ముల్కీ భాషలగు తెనుగు, మరాఠీ, కన్నడీ భాషలందును తర్జుమాచేయించి ప్రకటించిన, నది ఇంకను ప్రజాదరణమునకు పాత్రమగును.

ప్రభువుగారి రజతోత్సవ వారము

ఇది ౨౮ [illegible] ౧౩౫౪ ఫె. జి మొదలు ౭వ [illegible] తో జరుగవలె [illegible].

ఇండియా, మద్రాసు ప్రభుత్వముల వివాదము

ఇప్పుడు ఒరిస్సా రాష్ట్రము [illegible] సందర్భమున మద్రాసు రాష్ట్రమునుండి కొన్ని భాగములను ఒరిస్సాలోనికి చేర్చ [illegible] మద్రాసు [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వము [illegible] మద్రాసు ప్రభుత్వము [illegible] ఇండియా ప్రభుత్వము [illegible] అంగీకరింపలేదు.

నాజీప్రభుత్వపు కఠినయాజ్ఞలు

జర్మనీలో నాజీప్రభుత్వము వచ్చినతర్వాత కొన్ని ప్రచండశాసనములు [illegible]. వాటివలనంబంధించి జర్మనీలో [illegible] స్వరూపము [illegible] మాట్లాడకూడదు; సైనిక [illegible] వ్యవహారములు [illegible] మాట్లాడకూడదు. [illegible] నాజీప్రభుత్వమును తిరస్కరించుటగాని [illegible] చేయకూడదు; హిట్లరు [illegible]

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమునకై ఎన్నికలు

కస్తూరి లక్ష్మీనృసింహారావుగారి సూచన

"ఆంధ్రుల ఉచ్చావేదనల వలనే, ఆంధ్రులలో ప్రభుశక్తి, సంఘశక్తి [illegible] చేతనే, ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము జరుగుచున్నది. [illegible] ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణము [illegible] ఇప్పటినుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణముపట్ల ఆంధ్రులన్నిపక్షముల వారును ఏకీభవించి నిరంతర [illegible] ప్రచారమును దీక్షతో [illegible] యధికారులలో నే ఆంధ్రాభిమానముగలవని [illegible] మేర్పడినది.

ప్రపంచమందెవ్వరైనను ఏజాతివారికైనను, భాషాసంబంధమత్యంతబలీయమైనది. నా దేశము, నా భాష యనెడి యభిమానమెల్లరకును సహజమే గాక, వాంఛనీయము. అయితే [illegible] ఆంధ్రాభ్యుదయమునకును, ఆంధ్ర [illegible] ఆంధ్ర జాత్యభిమాన మత్యంతావశ్యకము."

యనుచు [illegible] సంచార [illegible] శ్రీ కస్తూరి లక్ష్మీనృసింహారావుగారు [illegible] ప్రతినిధితో సంభాషించుచు ఆంధ్రులవృత్తాంతరమగు సందేశమునొసంగిరి. శ్రీ లక్ష్మీనృసింహారావుగారు [illegible] ఇంగ్లండు, స్కాట్లండు, ఫ్రాన్సు, బెల్జియం స్విట్జర్లాండు ఇటలీదేశములందు పర్యటనము కావించి, ఆయా దేశముల [illegible] రాజకీయ, సాంఘిక పరిస్థితులను [illegible] తెలిసికొనిరి. [illegible]

"ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణవిషయమై [illegible] సింధు ఒరిస్సా రాష్ట్రములు [illegible] జనసంఖ్య [illegible] ఆంధ్రరాష్ట్రము [illegible] కారణము, సింధుప్రజలు, ముస్లిములు, నిరంతరమైన ఆందోళన [illegible] ఆంధ్ర రాష్ట్రము [illegible] ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము [illegible] పార్లమెంటు [illegible] యధికారులకు [illegible] రాష్ట్రము [illegible] ఇండియా [illegible] విషయమిది [illegible].

ఆంధ్రులు [illegible] ఫెడరేషన్ [illegible] రాష్ట్రస్వపరిపాలన (Provincial autonomy) [illegible] నూతన రాష్ట్రసభయందు ఆంధ్ర రాష్ట్రనిర్మాణ [illegible] పార్లమెంటు [illegible] ఆంధ్ర [illegible] పార్లమెంటు [illegible] బ్రిటిషుప్రభుత్వమునకు [illegible].

* * * * *

ఎన్నికలందు [illegible] పోటీజరుగవలెను. రాబోవు శాసనసభ ఎన్నికలందు ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకై పోటీజరుగుట ముఖ్యావసరము.

—ఆంధ్ర

---

౩౫ సారులు శిక్షింపబడినవాడు

డబ్లిన్ జూను ౨౮.

[illegible] నేరములు [illegible] ౩౫ సారులు శిక్షింపబడినవాడు [illegible] విక్టోరియా మహారాణిగారి పరిపాలనమున [illegible] జైలుశిక్ష [illegible]

నూతన రాజ్యాంగములో సంస్థానప్రజల లాభములు

మితవాదనాయకుని అభిప్రాయము

బొంబాయి జూలై ౨౦:

నేషనల్ లిబరల్ ఫెడరేషను అధ్యక్షుడగు పండితహృదయనాథకుంజ్రూగారు [illegible] ప్రస్తుత రాజకీయ [illegible] నూతన రాజ్యాంగవిధానము [illegible] ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానమునందు [illegible] సంస్థానములలో ప్రజలకు కొన్ని యధికారములు [illegible] ఇండియా [illegible] భారత [illegible] సంస్థాన ప్రజలకు [illegible] ఫెడరేషను [illegible] భారత [illegible] చెప్పెను.

సంస్థానప్రజలు [illegible] స్వాతంత్ర్య [illegible] ఫెడరేషను [illegible] భారత [illegible] చెప్పెను.

క్వెట్టాకు ప్రత్యేక నిబంధనలు

క్వెట్టాలో [illegible] శాసనము [illegible] క్వెట్టా పరిపాలనాధికారులు [illegible] ప్రస్తుతము అమలులో [illegible] ప్రజలహక్కులు [illegible] దానిపయి [illegible] ఆరోగ్యము, ధనరక్షణము, భూకంప బాధితులకు [illegible] ఒకసంవత్సరము మాత్రము అమలులో నుండునట్లు చెప్పబడినది. [illegible] అధికారము [illegible] క్వెట్టా [illegible] అవసరము [illegible]

ఇండియాప్రభుత్వము వారు క్వెట్టాలో భూకంపబాధితుల [illegible] అధికారి [illegible] ఇండియాశాసనసభ [illegible]

రాజేంద్రప్రసాదుగారు [illegible] క్వెట్టాబాధితులకు [illegible] వివిధ [illegible]

రాయలసీమ క్షామము

[illegible] రాయలసీమలో [illegible] మద్రాసుప్రభుత్వము [illegible] ప్రారంభమగును. — ఆంధ్ర.

హిందూమతమున చేరిన క్రైస్తవులు

గుంటూరులోని [illegible] క్రైస్తవ [illegible] శుద్ధి [illegible] హిందూమతములో [illegible] శ్రీయుత [illegible] హిందూమతదీక్ష [illegible] రామానుజ [illegible]

సోషలిస్టుల గెలుపు

కరాచి: [illegible]

[illegible] సోషలిస్టులు [illegible]

శ్రీరామకృష్ణ ఉచితప్రకృతి చికిత్సాలయము

[illegible] శ్రీరామకృష్ణ ఉచితప్రకృతి చికిత్సాలయము ప్రథమవార్షికోత్సవము [illegible] ప్రకృతిపత్రికా సంపాదకులగు శ్రీయుత డాక్టరు [illegible] వెంకటాద్రియ్య యన్ డి డి యమ్. [illegible] అధ్యక్షత [illegible] జరిగెను. [illegible] గ్రంథాలయము, [illegible] మహాసభ [illegible]

సాయంత్రము మరల [illegible] బహిరంగసభ జరిగెను. [illegible] స్త్రీలు ప్రత్యేకముగా [illegible] వచ్చిరి. అధ్యక్షులవారు భగవద్భక్తినిగూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీయుతులు డాక్టరు [illegible] ప్రకృతివైద్యము, [illegible] గూర్చి యుపన్యసించిరి. [illegible]

[illegible] చికిత్సాలయములో [illegible] రోగులు [illegible] సభ [illegible]

తృతీయ ఆంధ్రక్షత్రియ మహాజనసభ

పెద్దాపురంలో [illegible] జరిగిన యీమహాసభయందు [illegible] తీర్మానములలో క్రిందివి ముఖ్యములు.

[illegible] కమిటీని [illegible] మహాసభకార్య [illegible]

దేశక్షేమమునకును, [illegible] గృహపరిశ్రమలను ప్రోత్సహించుటకును [illegible] ఆంధ్రక్షత్రియ [illegible]

ఆంధ్రక్షత్రియ [illegible] జిల్లాలోజరుపుటకు [illegible]

లండనును డి. ప్పూనాకు మోటారుకారు ప్రయాణము

పూనా జూన్ [illegible]

పూనాలో [illegible] మోటారుకారులో [illegible] లండనునుండి [illegible] ప్రయాణము [illegible] పూనా [illegible] స్వాగతమొసగెను.

సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్

సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడ్ వారి అప్పులును, ఆస్తియు తెలియజేయు జూన్ [illegible] తేదితో అంతమగు పక్షముయొక్క వివరణము:—

అప్పులు		ఆస్తి	
వాటాలు [illegible] మూలధనము.....	రూ. 3,[illegible] 00,000	నగదు క్రెడిట్లు, ప్రభుత్వముపై డ్రాఫ్టులు, ఇతరము లైన ఆధరైజ్డు సెక్యూరిటీలు	రూ. [illegible]
చెల్లింపబడిన వాటాలమూలధనము...	రూ. [illegible] 00 000	ప్రభుత్వపు మరియు యితర సెక్యూరిటీలపై అప్పులు	రూ. [illegible]
రిజర్వు మరియు [illegible] ఫండు...	రు. [illegible]	డిస్కౌంటుచేయబడిన బిల్లులు	రూ. [illegible]
డిపాజిట్లు, బ్యాంకులకును, ఏజంట్లకును, బిల్లులకు యింకను యితరములకును చెల్లింపవలసిన అప్పు	[illegible]	భూములు బిల్డింగులు........	రూ. [illegible]
బ్రాంచిలోక్కల సర్దుబాటులో ఇతరములు,...........	రు. [illegible]	బ్రాంచిలోక్కల సర్దుబాటులో సహా వివిధములు...........	రూ. [illegible]
		దగ్గరను, బ్యాంకులను, [illegible]	రు. [illegible]
రూ [illegible] 000			[illegible]

ఇటలీలో బ్రిటిషువారిపై యెత్తిపొడుపులు

ఇటలీపత్రికలు యిటలీ-అబిసీనియాలవివాదములో శ్రీ ... కల్పించుకొని సలహాలిచ్చుచున్నందుకు బ్రిటిషువారిని అధికముగా యెత్తిపొడుచుచున్నవి. బ్రిటిషువారిపక్షమునయీ ప్రకారముసలహాలిచ్చుటకుకమ్యూ... అంథోనీయీడెన్ గారే. "ఇల్ టీవర్" అను ఫాసిస్టుపత్రిక యీ యీడెన్ గారిని మాచుటను... విధగనున్నారేగాని. ... అని వ్రాయుచున్నది.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యచరిత్రయంతయు పిరికిపనులతోను క్రూరకృత్యములతోను నిండినదనియు. యూనియన్ జాకు యొక్క రక్తవర్ణము నానవరక్తపాతముద్వారా బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మేర్పడినదని సూచించుచున్నదనియు ఆపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఆపత్రికను మొదటిపేజీలో ఒక బొమ్మ చేవిదర్శనచేయుచున్నది. ఆబొమ్మలో బ్రిటిషుసైనిక యోధుడొకడు ఒక స్త్రీపైబడి కొట్టుచున్నట్లున్నది.

* * * *

గతవారములో యిటలీసేనలు తూర్పుఆఫ్రికాకుపోవునప్పుడు ముసోలినీ గారిచ్చిన ఉపన్యాసములోకూడ యిట్టి యెత్తిపొడుపు కనబడుచున్నది.

"బ్రిటిషువారు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునువిస్తరించునప్పుడు యితరదేశములవిషయము యేవిధముగ వరునగానలేదో యిటలీ దేశము నుయదేవిధముగ చేయుగలదు.

"మనవద్దనున్నవి కోర్పదలమచున్నవారు యేవిధముగన దేనితోనిరో మేముమనతూచూచినప్పుడు యుదేవిధముగ వడినకొందుము. రాజ్యములనుసంపాదించుటనచ్చినప్పుడు వా ఆప్రపంచాభిప్రాయమునుగూర్చి యేమాత్రము లెక్కచేయ లేదు.

* * * *

"దేశముయొక్క సేవ, అధికారము మాటవిషయమువచ్చినప్పుడు యిటలీదేశప్రజలందరు ఒక్కటిగా నిలిచిపోగలరు." యని ముసోలినీగారు హెచ్చరించిరి.

* * * *

అప్రకారముఇటలీలో బ్రిటిషువారిపై ద్వేషమువృద్ధిచేయబడుటచే బ్రిటిషుపరిభుత్వపక్షముని యొక్కడిప్రతినిధిగాను ... రాజకీయాధికారి తనసంరక్షణార్థము ... అంగరక్షులను నాడింటికిచేసికొనినాడు.

* * * *

ఇటీవల మొన్న ... యీడెన్ గారు సురలయిటలీకిపోయియుచెప్పిరి, ఇటలీఅబిసీనియాతగాదానుగూర్చియే ముచ్చటించినను, యిటలీవారు బ్రిటిషువారిపక్షమున యీడెన్ గారుచేసిన సూచనను నిరాకరించినట్లును తెలియుచున్నది.

౧౧ గురు భారతీపడుచుల యూరపు సంచారము

శ్రీమతి విజయలక్ష్మిపండిత్ గారి యాజమాన్యమున ౧౧గురు భారతపడుచులు యూరపులో సాంఘిక విద్యావిధానములను పరిశీలించుటకు సంచారము సల్పుచున్నారు. వీరులందరు చేరిరి. యూరపులో మూడుమాసములుండెదరు. ఇంగ్లండులో ఒక పక్షముండెదరు. ఆక్స్‌ఫర్డు కేంబ్రిడ్జిలను, సందర్శించెదరు. యూరప్ ప్రఖ్యాత వీరవాణ్యనంద ... అతిథ్య ... జర్మనీ, ... ఆపిదప ఫ్రాన్సు స్విట్జర్లండు, హాలెండులకేగెదరు. అచటఅంతర్జాతీయ విద్యార్థులసభకేగెదరు.

అంతర్జాతీయ వర్తకసంఘసభ

అంగ్లో ; జూన్ ౨౧ నేడు అంతర్జాతీయ వర్తకసంఘసభజరిగెను. కరెన్సీసమస్యనుగూర్చి నిర్ణయించవలెనను విషయమై తీవ్రముగభిన్నాభిప్రాయములేర్పడెను బ్రిటిషుఅధికారులు ఇతరదేశపర్తకప్రముఖులు ముచ్చటించిరి ముఖ్యముగ బంగారుప్రమాణముగల దేశప్రతినిధులు మాటలేవైరి

జర్మనీలో నిర్బంధకార్మిక సేవ

సైనికవృత్తి ప్రారంభముగ నిర్బంధకార్మిక సేవను జర్మనుప్రభుత్వము ప్రవేశపెట్టెను. ఆరుమాసములు ఈసేవను గావించవలెను రాబోవుసంవత్సరములో కార్మికసైన్యము ౨౦౦,౦౦౦ యుండును. ఇందులో ౧౯౧౫ నిర్బంధతరగతివారందురు ... సంవత్సరమున ప్రారంభమగు ... చేయకొలెదరు ... కను ... నిర్బంధకార్మిక సేవ ...

ఆస్ట్రియాలో ప్రతివ్యక్తియు సైనికుడే

డోల్ఫసు మరణానంతరము స్టారెంబర్గ్ కామనారుడు ఆస్ట్రియాకు నాయకుడయ్యెను. ఆస్ట్రియా చుట్టుపక్కల దేశములు సైన్యములపెంచుకొనుచుండుటవలన, ఆయనకూడ ఆస్ట్రియా సంరక్షణ సేవతో నింపవలెనను నూహజనించినది. యందువలన ప్రజలలో సైనికోత్సాహము పురికొల్పబడుచున్నది. కర్మాగారములు, కళాశాలలు, పాఠశాలలు, మొదలగునాటిలో పనిచేయువారందరు కూడ సైనికశిక్షణముపొంది వారివారి సంఘములతరపున సైన్యముల నేర్పాటుచేసుకొనవలెనను భావము వ్యాపింపచేయబడుచున్నది. యందుచే నేటిఆస్ట్రియాలోనికి ప్రతివ్యక్తియు తుపాకులను ఫిరంగులను వుపయోగించువిధము, వ్యూహము లుపన్నుట మొదలగు సైనికశిక్షణమును బొందుచున్నారు.

సుభాసుబాబుకు ఐరిష్‌డిగ్రీ

సుభాస్ చంద్రబోసు గారు ఆజానా సెలఖరున వియన్నానుండి ఐర్లండుకుపోవుచున్నారు. బోస్ గారికి అపరేషన్ అయినప్పటినుంచి వారిఆరోగ్యము క్షీణించుచున్నది. బోసుగారు ఐర్లిండ్ చేరగానే అక్కడవారికి పౌరులపక్షమున గొప్పసన్మానముచేయబడును. అంతేగాక వారికి నేషనల్ విశ్వవిద్యాలయమువారిచే గౌరవబిరుద మొసంగబడును.

అమానుల్లాఖాన్ గారు

అమానుల్లాఖాన్ గారు ఇటలీవిడిచిన మూడుసంవత్సరములనుండి తుర్కిస్థానులో నుంటువున్నారు. వారుయిప్పుడు తుర్కిఅయిపోయినారు. వారి గంభీరగుణమును చూచి తుర్కిపార్లమెంటు వారిని ఉద్యోగములో పెట్టించినారు. వారికి సాహాయము ... వారుగాజీ అమానుల్లాపాషాఅనిపిలువబడుచున్నారు. వారు మూడు సంవత్సరములనుండి తుర్కిసైనావిద్యలను నేర్చుచున్నారు. అమానుల్లాఖానుగారు తుర్కీబట్టలుకట్టుకొని సేనాపద్ధతుల్ప్రకారము నడచుచున్నారు. రెండునెలలనుండి సేనానాయకోద్యోగముపై నియమింపబడిరి.

సరిహద్దుజాతులలో కలహాలు

పెషావరులో ఖబర్ తెగకును, వజీరుతెగకును జూన్ ౨౭వ తేదీనుండి జూను ౨౯వ తేదీవరకు కలహములుజరిగి ౧౪ మందిమరణించిరి ౩౦మంది గాయపడిరి.

జవహర్లాలు గారి యూరపు ప్రయాణము

జవహర్లాలుగారు రాబోవువేసవిలో జైలునుండివిడుదలబడినపిమ్మట యూరపుకు పోవుదురనియు, అక్కడ చికిత్సకైపోయియున్న తనభార్యవద్దనుండుటవల్ల ఆమెకుకొంతశాంతిగామండగలదని తలచుచున్నారనియు ఒక వార్త.

క్లైవుకు యిచ్చిన అప్పుకై యిపుడు అడుగుట

బిలాసపూరులో జగత్సేఠు అను జైన వ్యాపారుడు తనపూర్వులలో ఒకరు క్లైవుకు ప్లాసీయుద్ధములో అప్పుగా యిచ్చియుండిన మొత్తము అనుతీర్పుటకు పట్టుకొనినదని యిపుడు యిండియా ప్రభుత్వమును కోరుచున్నాడు. ఈ కోరిక న్యాయమైనదనియు, యిండియా ప్రభుత్వము వారు యీ కోరికను త్రిప్పి బ్రిటిషు గారికిని జగత్సేఠు గారి కుటుంబము వారి మధ్యగల వ్యవహారమును చెడిపోకుండ కాపాడవలసినదనియు మార్వాడీ జైన శ్వేతాంబర రాష్ట్రీయ మహాసభవారొక తీర్మానము గావించినారు.

ఫిరోజాబాదు దుండగముల విచారణ

శాసనసభవారి తీర్మానము

నైనిటాల్ జూన్ ౨౭

మొహరంసమయమున ఫిరోజాబాదులో హిందూ ముసల్మానులకు కలహము జరిగియుండెను. అప్పుడు యచ్చటనుండిన పోలీసు యుద్యోగులయొక్కయు, మేజస్ట్రేట్లయొక్కయు ప్రవర్తనము విషయమై బహిరంగవిచారణ జరుపవలెనని సంయుక్త రాష్ట్రీయ శాసనసభలో సి. వై. చింతామణి గారుకోరిరి. ఇప్పుడు కోర్టులలో జరుగుచున్న కేసులైనతర్వాత యుక్తసమయమున విచారణ జరుపవలెనని నవాబ్ జాదా లియాకత్ ఖానుగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. చింతామణిగారి తీర్మానమును, సవరణయు సభవారిచే నామోదింపబడెను

తీర్మానము విచారణకు రాకపూర్వము సభవారు మోటార్ టాక్సేషన్ బిల్లు నంగీకరించిరి.

నోబెల్ బహుమతికై బెంగాలీ యత్నము

శరచ్చంద్రచటర్జీ అనునతడు బెంగాలీనవలరచనయందు ప్రసిద్ధుడు. ఆయన శ్రీకాంత అను పేరుగల నవలనొకదానిని వ్రాసినాడట. దానితో నోబెల్ బహుమతి సంపాదించదలచి ఆయనయందుకు బయలుదేరుచున్నాడు. ఆగష్టు నెల మొదటివారములో యిండియా వదలగలడు. జర్మనీలో "ఫెడరేషన్ ఆఫ్ యిండియన్ ఛేంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్" అనుసంస్థ ప్రతినిధిగా నేర్పాటుచేయబడిన లక్ష్మీలాల్ గంగూలీగారు ఆనవలను జర్మనుభాషలోనికి తర్జుమా చేసి ఆ తర్జుమాను నోబెల్ బహుమతికై పంపెదరట.

మా సినిమా పేజీ

వీణాప్రవీణుడగు బాలుడు

యహూది మెనూహిన్ అనువతడు నాలుగేండ్ల వయస్సునందే వీణావాద్యమందు నేర్పును చూపజొచ్చెను. ఆతనికిప్పుడు గరామొంబ్లోయస్సు ఆతని జీవిత చరిత్రను ఫిలిము తీయుటకై ఆతనివిహాలీవుడ్డువారు యాహ్వానించిరి. ౧౦౦౦౦౦ పౌనుల నిచ్చెదమని చెప్పినను యాతడు నిరాకరించెను. యాతని తండ్రియె యహూదీలు తమకళలను అమ్ముకొనజాలరు యని జవాబిచ్చెను.

క్రొత్త తెలుగుటాకి చేయు యత్నము

బెజవాడ సరస్వతీటాకీసువారి యాజమాన్యమున మద్దూరుసుబ్బరావు, పి. వి. శేషయ్యగారలు ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణ గాథను టాకీగా చేయుటకు ప్రయత్నములు సలుపుచున్నారు. కొల్హాపూరులో సర్వవిధములా శ్రేష్ఠమనదగిన రాజారామ్ ,కొల్హాపూర్ సినిటోన్సు'లో అగస్టునెలమొదట ప్రారంభించెదరు. ఈటాకీకి బ్రిటిషు అక్యుస్టిక్ శబ్దగ్రహణ విధానము, సౌండ్ ప్రూఫ్ స్టూడియో ఉపయోగించబడును. ఇంపీరియల్ కంపెనీ పెద్దఫిలిం ,కృష్ణలీలను, తయారుచేసిన పాత్రికలుగారు ... సర్వవిధములా తోడ్పడుచున్నారు: ఈటాకీకి మెరుగు నిచ్చుటకు ఆంధ్రదేశమున పేర్గాంచిన నటీనటులనందరిని బుకుచేయుచున్నారు. — ప్రజామిత్ర.

ఉత్కళరాష్ట్ర సరిహద్దులు

క్రొత్త యుత్కళరాష్ట్రము యొక్క దక్షిణపు సరిహద్దునింకను నిర్ణయించలేదు. దీనినిపరమము త్వరలో నేరాజధానిగ జెయపూరు, గంజాం, విశాఖపట్టణము జిల్లాలలోను ప్రకటించదలచినట్లుగా తెలిసినది. యుత్కళ రాష్ట్రములో చేర్చబడు గ్రామముల పేర్లు యీమాసాంతము గెజెటులలోను ప్రకటింపబడును.

ఉత్కళరాష్ట్రమున చేరదలచిన గ్రామముల పేర్ల జాబితాలు తాత్కాలికముగా సదరుకే నిర్ణయింపబడెను.

(ఆంధ్ర)

'హరిశ్చంద్ర' తెలుగు టాకీలో ఒకముప్పు తప్పుట

(ఒక విశేషం)

స్టార్ ఫిలిం కార్పొరేషను వారి మొదటి తెలుగుటాకీ "హరిశ్చంద్ర" నిర్మాణమున కొల్హాపూరులో మనకెఱుకైన ఒక గొప్ప ముప్పు తప్పినది. ఒక సాంద్రారణ్యగర్భమున రెండు పెంపుడు సింహములు విడువబడియుండెను. హరిశ్చంద్రుడు క్రూరమృగములచే హింసింపబడినట్లు ప్రదర్శించుట ఆదృశ్యముయొక్క ఉద్దేశము. ముందుగా నక్షత్రకునితో చంద్రమతీ లోహితాస్యులుపోవ వారిని రక్షించుటకై హరిశ్చంద్రుడు కత్తి దూసి మెల్లగా కనుకోయును. సింహములు గర్జించుచు అతనిపై బడును. ఈదృశ్యమును రిహార్సల్సు నెమ్మదిగా జరిగినవి. సరిగా అసలు చిత్రము తీయబడునపుడు హరిశ్చంద్రుడు (అద్దంకి) కత్తి దూసి, సింహములు భయంకరాకారములతో తనపైకి దుముకుచున్నదని సింహము లోకటెరెండు నిముషముల ముందు గాభరపడినట్లు జరిగినది. అయినను శ్రీరామమూర్తిగారు గుండెచెదరక కత్తిబట్టుకొని నిలిచినందున సింహములు జంకెను. ఇంతలో మృగశిక్షకుడు అదలించిరి. ఆదృశ్యము హాయకరము కానున్నందున మానివేయుటకు నిశ్చయింపబడెను. కాని హరిశ్చంద్రుడు పట్టుదల చూపినందున తిరిగి తీయబడెను. రెండవతూరి ఏమున్నలేక అనుకొనినట్లు కార్యముగడచిపోయెను. అదితంభయంకరభయజనక దృశ్యము కూడా ఆ చిత్రమునకు తీయబడునందుటచే అనూహ్య పరిస్థితులేర్పడి చిత్రమునకు సహజసౌందర్యమును గూర్చగలవు.

—ప్రజామిత్ర

శ్రీ సనాతన విద్యాలయం

రాజమండ్రిలో నీ విద్యాలయము జూలై ౧౫ తేదీవరకు తెరవబడును. ఇదివరలో యిక్కడి మొత్తము ౫౦మంది విద్యార్థులుకలరు. ఇందుకై ౩౦మంది పరస్థలములనుండి వచ్చినవారు. వారందరికిని విద్యాలయమునందే ఉచితభోజనవసతులు ఏర్పాటు చేయుచుండిరి. ఈ సంవత్సరము మద్రాసు యూనివర్సిటీవారి విద్వాన్ పరీక్షలకు గాని, ఆంధ్రయూనివర్సిటీవారి భాషాప్రవీణపరీక్షలకు గాని పోదలచినవారు క్రొత్తగా చేర్చుకొనబడుదురు. చేరదలచినవారు జూలై ౧౫ తేదీలోగా విద్యాలయ కార్యదర్శులగు చెఱ్ఱీ సుబ్రహ్మణ్యంగారికి దరఖాస్తులు పంపవలెను.

హరిజనులు నియమము ౧౫ గా నుండలేక పోవుట యెవరితప్పు

గాంధిమహాత్ముని అభిప్రాయము

[illegible]

హరిజనులకు ఉపవాసమువలదు

గాంధిమహాత్ముని అభిప్రాయము

[illegible]

ఏథెన్సులో ఆకస్మిక ప్రమాదము

[illegible]

అబిసీనియా యాత్రయము

[illegible]

అదీ — ఇదీ — అన్నీ

[illegible]

* * *

[illegible]

—(మున్నట్టురామయ్య)

అన్నిటికన్న గొప్పవి

[illegible]

వింతలు విశేషములు

౧౮ రోజులు భూగర్భమున జీవనం

[illegible]

చనిపోయినబిడ్డను బ్రతికించుట

[illegible]

భూకంపమువల్ల [illegible]

[illegible]

ముండనముచే దొంగతనము మానుట

[illegible]

ఆకాశములో పెండ్లి

[illegible]

[illegible]

[illegible]

వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, ఆర్థికములు

ఆవులు మనుష్యుల మలము తినుటచే లాభము

గాంధిమహాత్ముడు

[illegible]

(హరిజన్)

రాకపోకల సౌకర్యములు

[illegible]

పసిపిల్లలకు ఫలములనుండి పాలు

[illegible]

పొట్టు తవుడు పోవుటచే కలుగు ఆరోగ్యభంగము

[illegible]

అందము, చందము, వర్చస్సు

[illegible]

[illegible]

గోలకొండపత్రికా ప్రచురణములు

[illegible]	0-12-0
[illegible]	0-3-0
[illegible]	0-3-0
[illegible]	0-2-0
[illegible]	1-1-0
[illegible]	0-2-0
[illegible]	0-1-6
[illegible]	0-1-0
[illegible]	0-1-0
[illegible] చరిత్ర	0-3-0
[illegible]	0-2-0
[illegible] 100 కి	2-0-0
[illegible] "	3-0-0

నోటు:—[illegible]

[illegible]

Printed and Published by G Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad. Editor K. Balakrishna Reddy